

RUSIJOJE UŽDRAUSTAS PAMINKLAS SIBIRO TREMTINIAMS PASTATYTAS VILNIUJE

LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTO ŽODIS

Esame istorinėje Lietuvos aikštėje, kad dar kartą prisimintume tragiškus dvidešimto amžiaus istorijos įvykius. Mintyse dar kartą susitinkame su artimaisiais, draugais ir bendražygiais, kurie krito pokario kovose arba tyliai užgeso tremtyje.

Ciniški pasaulio galingųjų sprendimai, atvedę į 1940-ųjų birželio 14-ąją, šiandien apibūdinami kaip nusikaltimai žmonijai ir žmogiškumui. Už tokio masto prievartą ir genocidą persekiojama ir teisiama. Deja, prieš daugiau nei šešiasdešimt metų žudomi ir tremiami, kovojantys ir reikalaujantys teisingumo lietuviai buvo palikti vienui vieni.

Tačiau kartu tai buvo ir nepakartojamo didvyriškumo pamokos. Jūs, lapteviečiai, geriau nei kas nors kitas žino: atšiauriose gamtos sąlygose, prievartos ir smurto aplinkoje žmonės išliko žmonėmis. Jie meldėsi ir skaitė, mokėsi ir mokė savo vaikus. Atrodytų, beviltiškoje aplinkoje skiepijo tautines vertybes ir lietuviybės dvasią.

Tokių istorijos pamokų nepakeis nė vienas vadovėlis, neatstos nė vienas muziejaus eksponatas. Nes tai – ne tik istorijos, tai – ir tikrojo žmogiškumo, žmogiškojo orumo, tikrojo dvasingumo pamokos.

Todėl su džiaugsmu priimu kiekvieną faktą, liudijantį, kad tremtinių patirtos kančios rūpi

jaunajai kartai. Kad jauni žmonės gilinasi į savo istoriją, dalyvauja minėjimuose, lanko ekspozicijas ir skaito tremtinių prisiminimus.

Itin džiaugiasi pavasarį, kai neabejingo jaunimo grupė nusprendė vykti į Rusiją tvarkyti mūsų tremtinių kapų. Deja, pernai uždraudusi pastatyti Lapteviečių brolijos paminklą, skirtą likimo broliams tremtiniams, šiais metais Rusija uždraudė įsileisti mūsų jaunuomenę, norėjusią pagerbti tremtyje užgesusių tautiečių atminimą.

Todėl šiandien čia atidengiamas paminklas simbolizuoja ne tik Jakutijoje gyvenusių tremtinių kančias, mirtis ir sulaužytus likimus. Jis simbolizuoja ir žmonių baimę atigręžti į savo istoriją bei priimti ją tokią, kokia ji buvo iš tikrųjų. Kartu tai – ir simbolis vilties, kad ateities Rusijoje užaugs nauja karta, laisva nuo išankstinio įtarumo ir priešiško kumo.

Dėkoju visiems, kurių rūpesčiu tremtinių išgyvenimai ir prisiminimai tampa knygomis ir galimybe pažinti istoriją bei akstinu mąstyti jauniems žmonėms. Dėkoju visiems tremties liudytojams už pastangas įamžinti kančią žmonių, sudėjusių didžiausias aukas ant mūsų Laisvės aukuro. Tegloboja šviesus atminimas ir gili pagarba kiekvieno negrįžusiojo iš tremties vardą. www.president.lt

GRUZIJOS PREZIDENTAS PAPRAŠĖ V. ADAMKAUS ES IR RUSIJOS VADOVŲ SUSITIKIME KALBĖTI IR APIE JO ŠALĮ

Gruzijos prezidentas Michail Saakašvili paprašė Lietuvos vadovo Valdo Adamkaus Europos Sąjungos vadų ir Rusijos prezidento susitikime iškelti Gruzijos ir Rusijos santykių klausimą bei pareikšti aktyvesnę ES poziciją dėl Rusijos ekonominės blokados šiai Pietų Kaukazo valstybei.

Tai M.Saakašvili sakė spalio 20 d., penktadienį telefonu kalbėdamas su V.Adamkumi. Prezidentų pokalbis įvyko V. Adamkui atvykus į Suomijos Lahčio miestą, kur penktadienį vyko neformalus Europos Vadovų Tarybos (EVT) susitikimas.

Penktadienį vakare ES valstybių ir vyriausybės vadovai

dalyvavo darbo pietuose su Rusijos prezidentu Vladimir Putin.

Gruzijos ir Rusijos diplomatinių santykių krizė kilo, kai Gruzijos teisėsaugininkai sulaukė keletą Rusijos kariškių, įtariamų šnipinėjimu ir teroro aktų rengimu Maskvai. Vėliau įtariamieji šnipai buvo perduoti Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos atstovams.

Rusija, savo ruožtu, atšaukė iš Gruzijos savo ambasadorių ir dalį diplomatų, nutraukė transporto susisiekimą ir vizų išdavimą Gruzijos piliečiams, įvedė griežtas ekonomines sankcijas, pradėjo Rusijoje gyvenančių gruzinų deportavimą.

Delfi

Šiomet, spalio 9 dieną, lietuvių tautos tremtiniams, žuvusiems Sibire, atidengtas rausvo granito paminklas, kairėje, su iškaltomis datomis. Paminklas tapo Genocido aukų muziejaus dalimi. Paminklą pašventino kardinolas Audrys Juozas Bačkis. Respublikos prezidentas Valdas Adamkus paminklo atidengimo metu pasakė kalbą.

www.vilnius.lt

EK PARAGINO ES LAIKYTIS TVIRTOS POZICIJOS DERYBOSE SU V. PUTIN

Europos Komisijos pirmininkas Jose Manuel Barroso paragino Europos Sąjungą užimti tvirtą ir vieningą poziciją santykiuose su Rusijos prezidentu Vladimir Putin svarstant klausimus, susijusius su žurnalistės Anos Politkovskajos nužudymu, taip pat su energetikos politika. V.Putin susitiko su ES vadovais spalio 20 d., penktadienį, Suomijoje.

Paklaustas apie ES šalių skirtingas pozicijas dėl Rusijos kai kuriais svarbiais klausimais, tarp jų dėl Gruzijai paskelbtos transporto blokados, J.M.Barroso neneigė, kad yra problemų. "Jeigu yra problema..., tai - ne Europos Sąjungos problema. Tai Europos Sąjungos šalių narių, kurios negali pasiūsti nuoseklių signalų Rusijai, problema", - sakė jis. "Aš už tai, kad mes papra-

šytume poną Putin patraukti į teismą tuos, kas nužudė žurnalistę Politkovskają", - pridūrė J.M.Barroso.

A.Politkovskajos, teisių gynėjos ir aktyvios Rusijos politikos Čėčėnijoje kritikės, nužudymas keliais šūviais savo namo laiptinėje spalio 7 dieną, per V.Putin 54-ąjį gimtadienį, sukėlė daug atgarsių.

Daugelio Vakarų politikų nuomone, šis nusikaltimas rodo nesveiką situaciją žodžio laisvės srityje Rusijoje. Tardytojai sako, kad nužudymas susijęs su jos profesine veikla, o žurnalistės bendraminčiai - kad valdžia negina žodžio laisvės šalyje.

JAV pareiškė, kad jas "priebloškė ir nepaprastai sujaudino" dvyliktojo per pastaruosius šešerius metus žurnalistų žūtis Rusijoje.

Suomijos, dabar pirminin-

kaujančios Bendrijai, vadovybė pranešė, kad iškėlė klausimą dėl A.Politkovskajos per ES vadovų susitikimą. J. M. Barroso taip pat sakė, kad vėl mėgino įtikinti V.Putin ratifikuoti Energetikos chartiją.

ES, kuriai Rusija parduoda 25 proc. jos suvartojamų dujų, sako, kad būtina pasirašyti su Maskva Energetikos chartiją, kuri reguliuoja investicijas energetikos srityje ir naudojamą energetikos struktūrą Europoje.

Tačiau Maskva iki šiol atsisako tai padaryti, nurodydama kai kurias neišspręstas problemas, tarp jų būtinybę suderinti tranzito protokolą, reikalaujantį, kad Rusija leistų naudotis trečiosioms šalims dujų eksporto tinklais, kuriuos visiškai kontroliuoja bendrovė "Gazprom".

Delfi.lt

VOKIETIJA SIEKIA TEISINIO SAUGUMO RUSIJOS ENERGETIKOS RINKOJE

Vokietijos kanclerė Angela Merkel spalio 20 d., penktadienį, pareikalavo, kad Rusija gerbtų kontraktus ir atvertų savo energetikos rinką mainais į patikimus kontraktus dėl tiekimo su Europos šalimis.

Atvykusi į Suomijoje surengtą Europos Sąjungos ir ir Rusijos prezidento Vladimir Putin viršūnių susitikimą, A. Merkel sakė, kad strateginiai ES ryšiai su Maskva yra stiprūs, bet reikia teisingo kompromiso energetikos srityje. "Žinoma, leisime suprasti, ... kad mes siūlome kontraktų patikimumą

ir to paties tikimės iš Rusijos, būtent: ... kontraktų teisinio patikimumo ir galimybės įeiti į Rusijos rinką", - sakė ji žurnalistams. Pasak A.Merkel, ES, kuriai Rusija parduoda 25 proc. jos suvartojamų dujų, nori, kad Rusija ratifikuotų Energetikos chartiją, kuri reguliuotų investicijas energetikos srityje ir naudojamą energetikos struktūrą Europoje.

Tačiau Maskva iki šiol atsisako tai padaryti, nurodydama kai kurias neišspręstas problemas, tarp jų - būtinybę suderinti tranzito protokolą,

reikalaujantį, kad Rusija leistų naudotis trečiosioms šalims dujų eksporto tinklais, kuriuos visiškai kontroliuoja bendrovė "Gazprom". Vokietija yra didžiausia Rusijos eksportuojamų gamtinių dujų vartotoja.

Europos šalių vyriausybės suserimo dėl neseniai priimto Rusijos sprendimo didžiulį Štokmano dujų telkinį eksploatuoti be užsienio partnerių ir grasinimų dėl ekologinių sumetimų sustabdyti anglų ir olandų gigantės "Shell" naftos ir gamtinių dujų komplekso "Sachalin-2" projektą.

omni.lt

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus priėmė Vengrijos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininką Mihaly Bihari ir jo vadovaujamą Konstitucinio Teismo delegaciją. Susitikimo metu Lietuvos vadovas pabrėžė, kad abiejų šalių konstitucinių teismų bendradarbiavimas yra visapusiškai naudingas ir svarbus. Pokalbio metu buvo aptarti aktualiausi konstitucinės jurisprudencijos klausimai ir problemos. Taip pat buvo kalbama apie Lietuvos ir Vengrijos teisinius eurointegracinius aspektus. Prezidentas V. Adamkus akcentavo itin svarbų Konstitucinių Teismų vaidmenį demokratinėse valstybėse.

Seimo Europos reikalų komitetui vadovaus Tėvynės sąjungos pirmininkas, Seimo pirmininko pavaduotojas Andrius Kubilius. Už tokį nutarimą ketvirtadienį balsavo 66 Seimo nariai, prieš buvo 12, susilaikė irgi 12 parlamentarų. A. Kubilius šiame poste pakeis buvusį Seimo Europos reikalų komiteto pirmininką, “darbietį” Seimo pirmininko pavaduotoją Vyda Gedvilą. Pagal valdančiųjų frakcijų atstovų susitarimą, mažumos Vyriausybę remiantiems konservatoriams atiteko Europos reikalų, Sveikatos reikalų ir Audito komitetų vadovų postai. Seimo Sveikatos reikalų komiteto pirmininku siūlomas Antanas Matulas, Audito - Donatas Jankauskas.

Prezidentas Valdas Adamkus spalio 20 d. darbo vizito vyko į Suomiją. Šalies vadovas dalyvavo neformaliame Europos vadovų tarybos susitikime Lahtyje. Vizito išvakarėse susitikimo darbotvarkę prezidentas aptarė su ministru pirmininku Gediminu Kirkilu ir užsienio reikalų ministru Petru Vaitiekūnu. Neformaliame susitikime visų Europos Sąjungos valstybių ir vyriausybių vadovai planavo aptarti ES išorinės energetikos politikos, nelegalios migracijos klausimus. Visą dieną truksiančiuose susitikimuose buvo kalbama ir apie inovacijų skatinimą bei panaudojimą Europos Sąjungoje. Vakare ES valstybių ir vyriausybių vadovai darbo pietuose su Rusijos Federacijos prezidentu Vladimir Putin aptarė Europos Sąjungos ir Rusijos Federacijos strateginę partnerystę.

Istorikas Alfredas Bumblauskas patvirtino, kad valstybinį vizitą Lietuvoje baigusi Didžiosios Britanijos karalienė Elžbieta II išvyko žinodama, jog jos venomis teka ir lietuviškas kraujas. Anot istoriko, tai karalienei pranešė šalies prezidentas Valdas Adamkus. Karalienė šią žinią iš šalies vadovo sužinojo dar prieš iškilmingą vakarienę antradienio vakarą Prezidentūroje. Pats istorikas sako šia tema kalbėjęs su Jungtinės Karalystės ambasadoriumi Lietuvoje Colin Roberts. “Jis po to pasakė, kad yra pranešęs. Aš kiek supratau, jie kreipėsi į britus, ar čia nebus ko pripainiota, bet atrodo, kad viskas tvarkoje”, – sakė A. Bumblauskas. “Aš manau, kad turėjo patikėti, nes jai tai neturėtų būti nieko nuostabaus, ji žinojo apie Lenkijos liniją, o tai yra ta pati linija”, – paklaustas, ar karalienė patikėjo istorikų teiginiais apie tai, kad ji turi dalelę lietuviško kraujo, sakė pašnekovas.

Idėja, kad karalienės lietuviškų šaknų reikia ieškoti per vokiečių kunigaikščių Hohencolernų dinastiją, kuri nuo 1415 metų valdė Brandenburgą, iškėlė Lietuvoje gyvenantis ir dirbantis anglų istorikas Styven Rovel.

Už dalelę lietuviško kraujo Elžbietos II venose lietuviai turėtų būti dėkingi Lietuvos didžiojo kunigaikščio, Lenkijos karaliaus Kazimiero (1427 – 1492) dukrai Sofijai, nutėkėjusiai į Brandenburgą, Hohencolernų dinastiją, kurių moteriška linija įeina į Elžbietos II protėvių – Stiuartų-Hanoverių dinastiją. Ilgiausiai Europoje valdančios monarchės protėviai taip pat yra kilę iš Armėnijos, Austrijos, Belgijos, Čekijos, Danijos, Ispanijos, Olandijos, Prancūzijos, Portugalijos, Norvegijos, Lenkijos, Švedijos ir Vokietijos karališkųjų šeimų.

Istorijos profesoriui Juliui Kakariekai Čilės sostinės Santjago Gabriela Mistral universitetas nutarė skirti garbės daktaro vardą. Apdovanojimas lietuviui skirtas už plačius mokslinius tyrimus viduramžių istorijos srityje Čilės ir kituose užsienio universitetuose. J.Kakarieka ilgą laiką dėstė įvairiose aukštosiose mokyklose Čilėje ir Argentinoje, buvo Čilės Concepcion universiteto Istorijos ir geografijos instituto direktorius. Pastaruosius penkiolika metų profesorius dirba Gabriela Mistral universiteto Istorijos teorijos ir filosofijos bei Politinės minties istorijos katedrose, praneša Užsienio reikalų ministerija. 1922 metais Lietuvoje gimęs J.Kakarieka, 1942 metais įstojo į Vilniaus universiteto Istorijos ir filosofijos fakultetą, vėliau emigravo į Vokietiją, kur pradėjo savo profesinę veiklą. Gavęs stipendiją studijuoti Čilėje, su šia šalimi susiejo savo asmeninę ir profesinę ateitį.

Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus įteikė skiriamuosius raštus Lietuvos ambasadoriui Graikijos Respublikoje Artūriui Žurauskui ir ambasadoriui Kinijos Liaudies Respublikoje Rokui Bernotui.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

Valstybinės puotos metu: Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus, Didžiosios Britanijos karalienė Elžbieta II (su karūna), Lietuvos prezidento žmona Alma Adamkienė, Edinburgo hercogas, karalienės vyras Filypas baigiant valstybinį vizitą Lietuvoje.

www.president.lt

C.RICE PERSPĖJA Š.KORĖJĄ

JAV valstybės sekretorė Condoleezza Rice ir Pietų Korėjos užsienio reikalų ministras Ban Ki-Moon spalio 19 d. perspėjo, kad jei Šiaurės Korėja įvykdys antrą branduolinį bandymą, bus "daugiau rimtų pasekmių" Pchenjanui.

"Dėl galimo antro Šiaurės Korėjos branduolinio bandymo sutikome, kad tai pablogintų dabartinę situaciją ir kad to niekada neturėtų būti. Sutikome, kad jei tai nutiktų, turėtų būti daugiau rimtų pasekmių", - per spaudos konferenciją sakė Ban Ki-Moon. C.Rice sakė, kad jos vizito tikslas yra dar kartą patvirtinti JAV įsipareigojimą ginti Pietų Korėją.

"Jungtinių Valstijų ir Pietų

Korėjos sąjunga yra viena tvirtų atramų saugumui Korėjos pusiasalyje ir (visame) regione, - sakė C.Rice. - Jungtinės Valstijos labai rimtai vertina savo įsipareigojimus pagal mūsų gynybos susitarimą ir veiks pagal tuos įsipareigojimus".

C.Rice nurodė, kad Vašingtonas netrokšta daryti nieko, kas didintų įtampą. Tai tikriausiai yra užuomina apie JAV kampaniją už krovinių, gabenamų į Šiaurės Korėją ir iš jos, tikrinimą. Jungtinių Tautų rezoliucijoje dėl sankcijų, kuri buvo priimta po spalio 9 dieną įvykdyto Šiaurės Korėjos branduolinio bandymo, leidžiama atlikti tokius patikrinimus.

Delfi

GREITAI BAIGSIS TIRONO TEISMAS

Bagdadas, spalio 18 d. (*omni.lt*) Irako ministras pirmininkas Nuri al-Maliki išreiškė viltį, kad buvusio prezidento Saddamo Husseino teismas greitai baigsis, kad tironas bus pripažintas kaltas ir nuteistas myriop.

Šiitų premjeras N.al-Maliki šventajame Nedžefo mieste susitiko su šiitų dvasininku Moqtada al-Sadru, vadovaujančiu vadinamajai "Mehdi" armijai, o po to surengė bendrą spaudos konferenciją.

"Duos Dievas, teismo procesas neužtruks ilgą laiką. Duos Dievas, mirties nuosprendis tironui Saddamui ir jo bendrininkams bus paskelbtas greitai", - atsakė N.al-Maliki į žurnalisto klausimą apie teismo eigą.

Tikimasi, kad nuosprendis Saddam Hussein pagal jau apsvaistytą pirmąjį kaltinimą - devintajame dešimtmetyje Dudžailo kaime įvykusias žudynes, bus paskelbtas lapkričio 5 d.

Šiuo metu vyksta antrojo kaltinimo Saddam Hussein ir jo pusbroliui Ali Hassan al-

Majeed bei dar penkiems asmenims svarstymas. Visi jie kaltinami karo nusikaltimais, taip pat ir nusikaltimais žmoniškumui vykdant kurdų genocidą vadinamosios Anfalo kampanijos metu.

Ir pagal šį kaltinimą buvusiam prezidentui ir jo pusbroliui gresia mirties bausmė pakeriant.

KREMLIAUS PROPAGANDA UŽSIENIO VALSTYBĖSE

Kremlius inicijavo kampaniją, kurios tikslas pagerinti Rusijos įvaizdį pasaulyje – milijoninės lėšos bus skirstos įvairių šalių nacionaliniams laikraščiams, kurie leis optimistiškus “informacinius” priedus apie Rusiją, praneša *independent.co.uk*.

Maskva pasišovė pataisyti, jos tvirtinimu, neigiamus ir pasenusius stereotipus apie Rusiją, kuriuos esą ilgai puoselėjo užsienio žiniasklaida. Kremliaus siunčiamo pranešimo esmė aiški: Vakarai ir likęs pasaulis neturi bijoti atgimstančios Rusijos, kuri visai neketina pasinaudoti

IZRAELIS PAJĖGUS ATREMTI AGRESIJĄ

Izraelio ministras pirmininkas pareiškė, kad Irano problema Izraeliui šiandien yra aktualiausia. "Mes negalime sau leisti tokios privilegijos - taikstytis su padėtimi, kad tokia valstybė, kaip Iranas, turėtų konvencijų nereglamentuotą ginkluotę. Izraelis niekada nepajėgs susitaikyti su tokia padėtimi", - pareiškė Izraelio ministras pirmininkas Ehud Olmert po derybų Kremliuje su Rusijos prezidentu Vladimir Putin.

Jis pabrėžė, kad "jei tokios valstybės, kaip Iranas, vadas visiems girdint pareiškia norįs sunaikinti mūsų šalį, mes jokiū būdu negalime būti tam nepasirengę".

"Mes privalome užkirsti tam kelią", - pridūrė jis. Premjeras pareiškė, kad "Irano klausimas yra kertinis, jis Izraelio valstybei kelia didžiulį nerimą. Esu tikras, kad šis mūsų pokalbis su Vladimir Putin padėjo dar giliau suprasti mūsų požiūrio į šią problemą ir į viską, kas su ja susiję, klausimus", - pabrėžė E.Olmert.

omni.lt

savo resursais kitoms šalims įbauginti, kuri yra patikimas verslo partneris.

Pirmosios trys šalys pajusiančios tai, ką kai kurie komentatoriai pavadino “propaganda”, yra Didžioji Britanija, JAV ir Kinija. Didelio formato priedai jau šių metų pabaigoje pasirodys leidiniuose *The Washington Post*, *The Daily Telegraph* bei viename Kinijos dienraštyje. Kitąmet projektas apims dar devynias šalis.

Straipsnius ruoš speciali grupė Maskvoje, prijungta prie valstybinio dienraščio *Rossijskaja Gazeta*. Delfi.lt

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiuro numerio kaina - \$1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

TIESA APIE KRAUPŲ SOVIETMETĮ

■ Šią vasarą, birželio 14 d., buvo 65 metai, kai Sovietų Sąjunga įvykdė pirmuosius masinius Lietuvos gyventojų trėmimus. Tada per 18 tūkstančių iškiliausių mūsų žmonių, Maskvos įsakymu ir vietos komunistinei valdžiai pritarus, buvo išvežti į tolimiausias Sovietų Sąjungos koncentracijos stovyklas.

Iš Altajaus krašto po tremties 1942 metais per tris tūkstančius tremtinių dar kartą buvo ištremti į Jakutską prie Laptevų jūros. Laptevų jūros tremtinių brolijos “Lapteviečiai” ir Jakutijos lietuvių bendrijos “Gintaras” pastangomis buvo ruošiamasi Jakutsko mieste pastatyti paminklą Lietuvos tremtiniams, kentėjusiems ir žuvusiems Jakutijoje. Buvo gautas Jakutsko miesto mero pritarimas ir garantija skirti vietą paminklui. Po ilgų pasitarimų su Jakutsko miesto architektais 2004 m. buvo pritarta Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro skulptoriaus Jono Jagėlos parengtam projektui. Praėjusiais metais paminklas buvo pagamintas konkursą laimėjusios bendrovės, pašventintas ir parengtas išsiųsti į Jakutską. Tačiau paminklas iš Lietuvos nepajudėjo. Jakutsko valdžia, gavusi Rusijos prezidento administracijos įsakymą nepriimti lietuviams tremtiniams pagaminto paminklo, pakeitė savo nuomonę ir atsisakė jį priimti.

Dabar tas paminklas iškilo Lietuvos sostinėje Vilniuje, Aukų gatvėje, šalia Genocido aukų muziejaus. Jis tapo mūsų tautos paminklu, bylojančiu visas Lietuvos tremtinių kančias ir išreiškiančiu dvasinę tautos stiprybę laisvei. Paminklas primena lietuvių namuose medinių pastatomą kryželį – kančios ir gyvybės simbolį. Jame jakutų, lietuvių, rusų ir anglų kalbomis iškaltas tekstas: “Lietuvos tremtiniams, kentėjusiems ir žuvusiems 1942-1956 m. Jakutijoje”. Tekstas nenutrūkstama juosta sukasi aplink paminklą, kuris sukuria simbolinį kryžių, primenantį Lietuvos tremtinių dramatišką likimą amžinojo įšalo žemėje. **Lietuviškai** – kad tai niekada daugiau nepasikartotų. **Jakutiškai** – apie pagarbą lietuvius atjautusiai tautai, kuri taip pat buvo tremiama ir naikinama savo tėvynėje, priėmusiai nepalaidotus Lietuvos kankinius. **Rusiškai** – apie galimybę per atgailą patiems prisikelti. **Angliškai** – kad pasauliui primintume, jog buvome parduoti ir pusei amžiaus tarsi užmiršti. Išsivadavome patys, tada ir pasaulis mus vėl pripažino.

Paminklas pastatytas mūsų istorijos atminimui. Ne kerštui, ne pykčiui išlieti. Tiesos žodžiui, kad liudytų pasauliui dabartinį kaimyno veidą... Laptevų jūros tremtinių brolijos pirmininkas Jonas Markauskas, kurio mintis čia panaudojome, sako gavęs laišką iš Izraelio lietuviškai litvako Marsak Zvi, kuriame rašo: “Radau internete, kad 1989 m. lietuvių delegacija Bykove pastatė paminklus tremtiniams iš Lietuvos – lietuviams ir žydams. Nors 1989 m. dar buvo tarybinė valdžia, paminklai pastatyti pagal tautinius papročius – su kryžiumi krikščionims ir šešiakampe žvaigžde – žydų tautine emblema – žydams, už ką aš ir kiti, buvę tremtiniai, esame Jums širdingai dėkingi”.

Vilniuje paminklą pašventino kardinolas Audrys Bačkis, o Lietuvos Respublikos prez. Valdas Adamkus pasakė gilios prasmės patriotinę kalbą.

S. Tūbėnas

ANTI-KONSTITUCINIS FLIRTAS

Lietuvos valstybėje greta kamieninės lietuvių tautos gyvena tautinės mažumos: rusai, lenkai, žydai, totoriai, ukrainiečiai ir kt. Didžioji dauguma jų yra Lietuvos piliečiai ir todėl vadinami Lietuvos rusais, Lietuvos lenkais, Lietuvos žydais ir t.t. Tačiau neskaitlinga dalis Lietuvos lenkų save įvardija **lenkais Lietuvoje (polaki na Litvie)**. Sakytume – tegul kaip nori jie vadinasi, tik tegul laikosi Lietuvos įstatymų, gerbia kamieninę tautą, nesielgia čia kaip šeimnininkai. Iš tikrųjų, jei nesi Lietuvos lenkas, o tik lenkas Lietuvoje, nenori integruotis į kamieninės tautos valstybę, valstybė tave gali laikyti tik svečiu, kuriam įsipareigojimai yra ženkliai mažesni nei Lietuvos piliečiui. Tačiau tie "polaki na Litvie" užsimanė, kad jiems būtų suteiktos ne tik Lietuvos piliečio teisės, bet priedu – ir kai kurios Lenkijos piliečio teisės. Tarp tokių teisių – asmens dokumentuose pavardes rašyti lenkiškais rašmenimis. Gal tos mažumos mažumai tebesisapnuoja Liublino unija, Želigovskis ir Pilsudskis Lietuvoje, gal jie lenkų kalbą vertina aukščiau už lietuvių kalbą, nes nei, tarkim, Rusijoje ar Amerikoje tokių teisių lenkai nerei-

kalauja. Galėtume nekreipti dėmesio į "svečių" absurdiškus reikalavimus, tačiau Lenkijos valstybės vadovai mūsų valstybės vadovams dainuoja tą pačią dainelę. Gi mūsiškiai valstybės vadovai tos dainelės pataikūniškai klauso, absurdiškoms lenkų ambicijoms mūsų tautinio orumo žeminimo sąskaita pritaria, vykdo antikonstitucinį flirtą, žada "problemą" spręsti ir net teikia vilčių, kad lenkų asmens dokumentuose bus leista rašyti pavardes lenkiškais rašmenimis.

Tiek buvusio prezidento ir premjero A.Brazausko, tiek prezidento V.Adamkaus perdėtas palankumas nepamatuotoms lenkų ambicijoms, pariteto Lenkijos lietuvių ir Lietuvos lenkų padėties nepaisymas iš Lenkijos pusės žeidžia lietuvių tautinį orumą, kenkia Lietuvos lenkų integravimuisi į lietuvių tautą ir jos valstybę. Minimasis išskirtinumas lenkams taip pat žemintų kitų Lietuvos tautinių mažumų orumą, jei tų tautybių atstovams asmens dokumentuose nerašytume pavardžių jų rašmenimis (rusų, žydų, arabų ir kt.). Nekalbant apie labai brangiai kainuojančias technines kliūtis, išskirtinumo precedentas vestų į tikrą Babelį.

Lietuvos Konstitucijos 14-

tas straipsnis valstybine kalba įtvirtino lietuvių kalbą. Todėl derybos dėl rašybos nelietuviškais rašmenimis prilygsta nesusipratimui juolab, kad lietuvių tauta, patyrusi dešimtmečių lietuviškos spaudos draudimą, yra itin jautri kalbos bei rašybos pažeidimams. Peršamas rašybos svarstymas Seime tik galutinai sukompromituotų siūlymų autorius, nes toks svarbus Konstitucijos keitimas įmanomas tik tautai pritarus referendumu. Tokio pritarimo tikimybė, neabejokime, lygi nuliui.

Antikonstitucinį flirtą metas baigti. Sveikintinas premjero G.Kirkilo Lietuvos Konstitucijos pagrindu atsisakiusio veltis į "flirtą" elgesys. Prezidentui lieka pasinaudoti sek-tinu pavyzdžiu, liautis tęsti su lenkais Lietuvą žeminantį flirtą, o Seimui antikonstitucinio siūlymo nesvarstyti, nors jį teiktų pats Prezidentas.

Jei lietuviais esame gimę, vergiško nuolankumo, ypač tautinio orumo žeminimo aki-vaizdoje, reikia kratytis, metas parodyti ir valstybės vadovams, kad ne jie sudaro valstybę, o pilietinė, tautiškai susipratusi visuomenė, kuriai toks antikonstitucinis flirtas nepriimtinas.

Algimantas Zolubas

RUSIJA DEPORTAVO DAR 149 GRUZIJOS PILIEČIUS

Maskva, spalio 18 d. (Delfi). Rusija, kur, itin pašlijus santykiams su Gruzija, imta persekioti šios valstybės piliečius, antradienį išsiuntė iš šalies dar 149 gruzinus. Tą pačią dieną Europos Sąjunga griežtame pareiškimе paragino Maskvą nutraukti gruzinų suvaržymą savo teritorijoje ir pareiškė didelį susirūpinimą dėl Rusijos paskelbtos Gruzijos blokados. Dar vieną išsiuntimą aptemdė tragedija: antradienio rytą Maskvos Domodedov oro uoste mirė vienas deportuojamų gruzinų. Oficialūs asmenys Tbilisyje pranešė, kad 47-erių metų Tengizas Togonidzė mirė nuo astmos priepuolio, kai praleido kelias dienas specialia izoliatoriuje Sankt Peterburge ir antradienio rytą buvo atvežtas autobusu į Maskvą.

"Jis mirė ant mūsų konsulo rankų... Autobuse jis kelis kartus prašė vairuotoją sustoti, kad galėtų išeiti į gryną orą, bet tai padaryti buvo atsisakyta", - sakė Gruzijos užsienio reikalų ministerijos sekretorė spaudai Nino Kadžaja.

Pasak jos, T.Togonidzė buvo kilęs iš Senakio miesto Gruzijos vakaruose ir pastaruosius dvejus metus gyveno ir dirbo Sankt Peterburge. "Visi mūsų diplomatų prašymai suteikti

jam pagalbą buvo ignoruoti... Tai iš tikrųjų kelia pasipiktinimą", - sakė N.Kadžaja.

Rusijos migracijos tarnybos atstovai patvirtino vieno iš Gruzijos piliečių mirties faktą, bet jį komentuoti atsisakė.

Gruzijos ambasados Rusijos Federacijoje sekretorius Vachtangas Tatunašvilis sakė, kad Gruzijos piliečiai deportuojami šiurkščiai pažeidžiant žmogaus teises. "Gruzija primygtinai reikalauja deramai elgtis su Gruzijos piliečiais, taip pat ir su tais, kurie turi būti išsiųsti iš Rusijos", - sakė V.Tatunašvilis žurnalistams Maskvoje. Išsiųstieji buvo atskraidinti į Tbilisio oro uostą specialiu Rusijos nepaprastųjų situacijų ministerijos reisu: neseniai Maskva vienašališkai nutraukė transporto ir pašto susisiekimą su Gruzija.

Iš Tbilisio į Maskvą tuo pačiu lėktuvu išskrido daugiau kaip šimtas Rusijos piliečių. Parvykę į Tbilisį Gruzijos piliečiai, kuriuos sutiko giminaičiai ir artimieji, skundėsi, kad su jais buvo šiurkščiai elgiamasi.

"Mano visi dokumentai tvarkingi, yra viza. Kai aš paklausiau, kodėl sulaiko, man atsakė: "Todėl, kad tu - gyvulyš", - sakė Murmanas Tordija, kuris dirbo Maskvoje mikro-

autobuso vairuotoju.

Gruzijos prezidentas Michailas Saakašvilis pavadino Rusijos valdžios veiksmus šalyje didėjančios ksenofobijos apraiška. Rusijos prezidentas Vladimir Putin teigia, kad "vietinius Rusijos gyventojus" reikia ginti nuo migrantų.

V. PUTIN PAGYRĖ IZRAELIO PREZIDENTO VYRIŠKUMĄ

Rusijos dienraštis *Komersant* su nuostaba aprašo spalio 18 d. įvykusio Rusijos prezidento Vladimir Putin ir Izraelio ministro pirmininko Ehud Olmert susitikimo epizodą. Kai žurnalistams skirta protokolinė susitikimo dalis artėjo prie pabaigos, V. Putin pasakė frazę, po kurios, kaip rašo *Komersant*, "sunku patikėti savo ausimis". Rusijos prezidentas, nusprendęs, kad mikrofonai jau išjungti, kreipėsi į Izraelio premjerą: "Linkėjimus perduokit savo prezidentui! Pasirodo, galingas vyras! Dešimt moterų išprievartavo! Aš niekada iš jo to nelaukiau! Jis mus visus nustebino! Mes visi jam pavydim!"

Spalio 17 d. Izraelio žiniasklaida pranešė, kad prokurorai pradėjo ruošti kaltinimų dokumentus M. Kacavu, nes policija nurodė turinti įrodymų, kad jis žagino jam dirbusias moteris.

omni.lt

Elžbieta II: "IR ŠVIESA, IR TIESA MŪS ŽINGSNIUS TELYDI"

Vilnius. (Delfi.lt). "Ir šviesa, ir tiesa mūs žingsnius telydi", – žodžiais iš Lietuvos himno savo kalbą Seime baigė Didžiosios Britanijos karalienė Elžbieta II. "Tikiuosi, kad mano vizitas parodys, kokią svarbą teikiame D.Britanijos ir Lietuvos santykiams. Sveikiname Lietuvą tapus nauja partnere ir sąjungininke ir norime, kad mūsų santykiai klestėtų visose srityse", – sakė Lietuvoje viešinti karalienė.

"Žavimės tuo, kaip greitai iš tarptautinės pagalbos gavėjų jūs tapote dosniais davėjais. Kaip iš saugumo importuotojos tapote šalimi, svariai prisidedančia prie kitų saugumo", – kalbėjo Elžbieta II.

Sakydama vienintelę oficialią kalbą vizito į Baltijos šalis metu ji džiaugėsi greitai besiplėtojančiais Lietuvos ir Jungtinės Karalystės santykiais, gyrė Lietuvos politinę, ekonominę ir socialinę transformaciją.

Elžbieta II priminė, kad Lietuvos ir Jungtinės Karalystės plėtoti ryšiai iki 1939 metų siekė viduramžius.

"Pastaruosius 15 metų mes vėl atrandame vieni kitus. Mes vertiname didžiulę įvairovę, kuri yra vienas svarbiausių Europą apibrėžiančių požymių, o jūs praturtinate mūsų kontinentą savo unikalia kalba, kultūra ir patirtimi", – tvirtino karalienė.

Kalbėdama apie dabarties aktualijas Elžbieta II sakė, jog auga Lietuvos ir D. Britanijos dvišalė prekyba ir investicijos, o naujas galimybes atveria laisvas darbo jėgos judėjimas.

"Labiau nei bet kas kitas mane džiugina tai, kad ryšiai tarp žmonių, o ypač jaunų, pastaraisiais metais nepaprastai suaktyvėjo. Daugelis lietuvių į D. Britaniją vyksta dirbti ir mokytis, atvykstančių į Lietuvą D. Britanijos piliečių skaičius taip pat auga (...).Tikiu, kad D. Britanija turi daug ką pasiūlyti lietuviams", –sakė monarchė.

Ilgiausiai Europoje valdanti karalienė akcentavo Lietuvos istorinę praeitį – priklausymą Sovietų sąjungai, Antrojo pasaulinio karo metais vykusį holokaustą.

"Nepaisant skirtingos istorinės patirties, į daugelį dalykų žvelgiame vienodai, mus vienija bendras tikslas kurti pasauliui neabejingą ir pasiti-

kinčią savimi Europą", – kalbėjo monarchė.

Anot jos, Lietuvos tūkstantmečio jubiliejus 2009 metais ir Vilniaus paskelbimas Europos kultūros sostine atveria daug galimybių, tarp jų ir bendradarbiavimą su 2008 metais Europos kultūros sostine tapiančiu D.Britanijos miestu Liverpuliu.

Elžbieta II taip pat pakvietė lietuvių sportininkus ir žiūrovus į 2012 metų Olimpiadą Londone.

Pirmadienį vakare kartu su vyru Edinburgo hercogu Filipu į Vilnių atskridusi monarchė susitiko su Seimo valdybos nariais ir politinių frakcijų seniūnais bei grupele nepriklausomybės akto signatarų.

Svečiai taip pat apžiūrėjo parodą apie Seimo istoriją: nuo jo įkūrimo Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje XV amžiuje iki šių dienų, susipažino su fotografijomis, atspindinčiomis svarbiausius 1988-1991 metų įvykius.

Pasak parodą monarchei pristatęs Seimo pirmininko pirmojo pavaduotojo Č.Juršėno, karalienė pirmiausia susidomėjo viduramžių žemėlapiu, kuriame vaizduojama Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė (LDK), kurios teritorija driekiasi nuo Baltijos iki Juodosios jūros.

Č.Juršėno teigimu, karalienė pasikvietė įdėmiau pasižūrėti šio žemėlapiu ir savo vyrą atkreipdama dėmesį į buvusių LDK valdų teritorijos dydį.

Baigdamas parodos pristatymą prie stendo apie Lietuvos įstojimą į Europos sąjungą ir NATO, Č.Juršėnas pažymėjo, jog tai yra paskutinė Lietuvos istorija, tačiau - dar ne pabaiga.

"Karalienė į tai atsakė replika: nuostabi jūsų istorija ir svarbiausia - su laiminga pabaiga", - pasakojo Č.Juršėnas.

D.Britanijos karalienei padovanotos dvi specialiai įremintos Kovo 11-osios akto kopijos.

Visi 500 posėdyje dalyvavusių žmonių karalienė, įeinančią į salę, pasitiko stovėdami.

Be Seimo narių į posėdį kvieisti signatarai, vyriausybės nariai, pirmoji atkurtos nepriklausomos respublikos vyriausybė, Seimui pavaldžios institucijos, teisėjai, aukšti

Dovanų pasikeitimas Lietuvos Respublikos Prezidentūroje: Edinburgo hercogas, karalienės vyras Filypas, Alma Adamkienė, Didžiosios Britanijos karalienė Elžbieta II ir Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus.

www.president.lt

kariuomenės pareigūnai, universitetų rektoriai, apskričių viršininkai, merai, bažnyčių, tautinių bendrijų atstovai, Lietuvoje reziduojantys užsienio diplomatai, politinių jaunimo organizacijų vadovai, Lietuvą atstovaujantys Europos Parlamento nariai.

"Pasinaudojau proga laikydamas jos ranką labai padėkoti už jos paramą atkurtai Lietuvos valstybei tais laikais, kai man teko bendrauti su jos ministrais pirmininkais Margaret Thatcher ir John Major jai globojant Britanijos užsienio politiką", - apie trumpą pasisveikinimą su karaliene pasakojo buvęs Aukščiausiosios Tarybos - Atkuriamojo Seimo pirmininkas europarlamentaras Vytautas Landsbergis.

Beje, karalienės pasitikimas Seime neapsiėjo be kai kurių nesusipratimų - tarp pasitinkančiųjų britų monarchę parlamentinių frakcijų vadovų Seimo fojė nebuvo Darbo partijos frakcijos seniūno Jono Pinskaus, kuris teigė per nesusipratimą buvęs ne fojė, kur turėjo būti pagal protokolą ir spausti karalienei ranką, o Seimo posėdžių salėje.

Prieš išvykdamas iš Seimo karalienė pasirašė Seimo svečių knygoje.

Vizitas prasidėjo oficialiu sutikimu Prezidentūroje

Antradienį sutikimo ceremonija Prezidentūros kieme oficialiai prasidėjo valstybinis Didžiosios Britanijos karalienės Elžbietos II vizitas Lietuvoje. Karališkąją porą prie Prezidentūros pasitiko prezidentas Valdas Adamkus su žmona Alma.

Karalienės garbei buvo išrikiuota Lietuvos kariuomenės Garbės sargybos kuopa, atlikti šalių himnai.

Didžiosios Britanijos karalienės garbės sargyboje Prezidentūroje buvo išrikiuoti ir

aštuoni viduramžių Lietuvos valstybės elitinio kario šarvais vilkintys kariai.

Su originalia 14-ojo amžiaus kario apranga ir ginkluote du Garbės sargybos kuopos kariai stojo prie Prezidentūros vartų, kiti du prie įėjimo į rūmus, likusieji išsirikiavo Prezidentūros salėse.

Pagal per amžius nusistovėjusį ritualą, gavę komandą pagerbti karalienę ginklu, kariai išsitraukė kalavijus, iškėlė juos aukštyn ir priglaudė prie lūpų.

Kaip sakė karalienės vizitą rengiantys pareigūnai, per savo atstovus karalienė perdavė pageidavimą, kad šie kariai būtų išrikiuoti ir vakare prieš iškilmingą vakarienę, kurią karališkosios poros proga rengia prezidentas Valdas Adamkus su žmona.

Ankstesnėje karalienės vizito programoje nebuvo numatyta, kad viduramžių kariai dalyvautų ir vakarinėje programoje.

Antradienį vakare viduramžių karių garbės sargyba pasitiko karalienę S.Daukanto aikštėje, iš kurios Elizabeth II ir Edinburgo hercogas įėjo į Prezidentūrą bei pakilo į antrajame rūmų aukšte esančią Baltąją salę.

Čia rengiamoje vakarienėje dalyvavo maždaug 110 žymių Lietuvos ir Didžiosios Britanijos pareigūnų, mokslo ir meno atstovų.

Į Prezidentūros kiemą britų karališkoji šeima iš viešbučio "Reval Hotel Lietuva" atvyko visureigiu "Range Rover".

Pasisveikinusi su Lietuvos prezidentu V.Adamkumi ir jo žmona, melsvai pilku paltu vilkinti Elizabeth II kartu su prezidentu apėjo garbės sargybos kuopą, vėliau jai ir Edinburgo hercogui buvo pristatyti sutikimo ceremonijoje dalyvavę Lietuvos ir Didžiosios Britanijos pareigūnai.

Iš viso ceremonijoje dalyvavusių moterų tik V.Blinke-

vičiūtė nepaisė nerašytos protokolinės taisyklės prie karalienės devėti skrybėlę. Tarp moterų itin elegantiškai atrodė Lietuvos prezidento žmona - A.Adamkienė vilkėjo bordo spalvos palta, buvo su juoda skrybėle, rankoje laikė juodos spalvos rankinę.

Po sutikimo ceremonijos Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus ir Jungtinės Karalystės karalienė apsikeitė dovanomis. Prezidentas įteikė Karalienei tris žymaus lietuvių dailininko Petro Repšio sukurtus medalius, skirtus esminiams Lietuvos įvykiams – pirmajam Lietuvos vardo paminėjimui Europoje, pirmajam tarptautiniu mastu pripažintam Lietuvos valdovui ir pirmai Lietuvos valstybėje lietuvių kalba išleisti knygai 1599 metais kanauninko Mikalojaus Daukšos parengtai "Postilei".

Karalienė Elžbieta II prezidentui V. Adamkui padovanojo paveikslą, kuriame pavaizduoti Holirūdhouzo (The Palace of Holyroodhouse) rūmai Škotijoje ir dvispalvio stiklo flakoną su Jos Didenybės inicialais. Šiuose rūmuose liepos 3-5 dienomis vykusio oficialaus vizito metu susitiko Lietuvos prezidentas ir Jungtinės Karalystės Karalienė.

Vėliau Lietuvos vadovas ir Jungtinės Karalystės monarchė apsikeitė apdovanojimais. prezidentas V. Adamkus įteikė Karalienei Elžbietai II aukščiausią Lietuvos Respublikos valstybės apdovanojimą – Vytauto Didžiojo ordiną su aukso grandine. Vytauto Didžiojo ordinas skiriamas Lietuvos ir užsienio valstybių vadovams bei piliečiams už ypatingus nuopelnus Lietuvos valstybei.

Karalienė Elžbieta II apdovanojo Lietuvos vadovą antruoju pagal reikšmingumą Jungtinėje Karalystėje (pirmasis – Keliaraiščio ordinas) –

(Nukelta į 5 psl.)

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLAUSE - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00

(Atkelta iš 4 psl.)

IR ŠVIESA...

Garbingiausiuoju Pirties ordinu (Order of the Bath). Šiuo ordinu buvo apdovanoti tokie žymūs politikos veikėjai kaip Ronald Reagan 1989 m., Lech Wałęsa 1991 m., George Bush 1993 m.

Vėliau Prezidento rūmuose įvyko dvišalis Lietuvos vadovo ir Jungtinės Karalystės Karalienės susitikimas.

“Susitikimas buvo be galo šiltas”

Elžbieta II susitikime su prezidentu V.Adamkumi ypač domėjosi Antrojo pasaulinio karo padariniais ir žydų genocidu, tuo tarpu jos vyrą Edinburgo hercogą Filipą domino Lietuvos istorija.

Po kelių valandų bendravimo su britų karališkąja šeima dalindamasis įspūdžiais su žurnalistais prezidentas V.Adamkų dvišalį susitikimą apibūdino kaip "be galo šiltą".

Prezidentui pritarusi A. Adamkienė teigė, kad britų monarchė ir jos sutuoktinis - "labai malonūs, nuoširdūs, labai lengva bendrauti, nėra jokio sunkumo".

Adamkams tai trečiasis susitikimas su Elžbieta, su hercogu - pirmas. "Pirmą kartą buvome daugiau sukaustyti, karalienė yra karalienė, nori nenori įsitempti. Antrą kartą to nebuvo", - pasakojo A.Adamkienė.

Pasak prezidento, karalienė yra labai gerai informuota apie Lietuvą, dvišalio susitikimo metu ji domėjosi Antrojo pasaulinio karo padarytais nuostoliais, žydų genocidu Lietuvoje. "Mintyse net Sibirą aplankė", - pridūrė V.Adamkus.

Jo teigimu, Edinburgo hercogas domėjosi Lietuvos istorija, klausė, kiek karalių ir kunigaikščių valdė šalį.

Įteikiant karalienei Lietuvos didžiojo kunigaikščio Vytauto Didžiojo ordiną ir prezidentui paminėjus, kad jo valdymo metais Lietuvos valstybė driekėsi nuo Baltijos iki Juodosios jūros, Edinburgo hercogas per klausė, kaip tariamasis Vytauto vardas.

Tačiau prezidentas neužsiminė karalienei apie istorikų atradimą - manoma, kad monarchė kraujo ryšiais yra susijusi su Lietuvos didžiuoju kunigaikščiu Gediminu, valdžiusiu 14 amžiuje. Didžiosios Britanijos ir Lietuvos istorikai paskelbė, kad ji - Gedimino dvidešimtos kartos palikuonė.

"Manau, istorikai turės progos patys papasakoti apie šį atradimą", - sakė V.Adamkus,

Kalbėdamas apie Elžbietos II valstybinio vizito reikšmę, prezidentas pabrėžė, kad britų monarchė yra viena ryškiausių ir gerbiamų asmenybių pasaulyje ir jos apsilankymas yra šalies pripažinimas.

V.Adamkus pakartojo karalienės žodžius, kad Lietuva per 15 metų padarė tai, ko daug kas iš jos nesitikėjo.

Rotušės aikštėje karalienė bendravo su Lietuvos žmonėmis

Iš parlamento karališkoji pora atvyko į Rotušės aikštę, kur sveikinosi su vilniečiais ir miesto svečiais. Prieš karalienei atvykstant į aikštę buvo iškilmingai įneštos Lietuvos miestų ir miestelių vėliavos - taip simboliškai visa Lietuva sostinės Rotušės aikštėje pasveikino atvykstančius itin garbingus svečius.

Vidurdienį, į aikštę žengiant karalienei ir Edinburgo hercogui, skambėjo specialiai šiam renginiui sukurta kompozitoriaus G. Kuprevičiaus kūrinio "Kregždutės" aranžuotė.

Karalienei ir princui Filipui perėjus per aikštę ir pabendravus su joje susirinkusiais žmonėmis, prieš įžengiant į Rotušę, buvo pristatytas žaismingas projektas "LT Identity sveikina Karalienę", kurio idėjos autorės - dizainerės Ieva Ševiakovaitė ir Jolanta Rimkutė - kartu su Vilniaus vaikų ir jaunimo dailės mokyklos auklėtiniais trumpai papasakojo apie Lietuvą reprezentuojančius simbolius: krepšinio kamuolį, geležinį vilką, Gedimino pilį, Gedimino stulpus, rūtą, pasagą, grybus, lietu ir dar keletą kitų.

Po pristatymo Jos Didenybei karalienei ir Lietuvos prezidento žmonai Almai Adamkieni du prezidentūros atstovų atrinkti vaikai - devynmetė Gabija Tarvydytė (Kauno Miko Petrausko muzikos mokyklos trečiokė, groja pianinu, kaip jauniausia 2005 metų tarptautinių konkursų Grand Prix laimėtoja, mergaitė buvo apdovanota specialiu ponios Almos Adamkienės fondo prizu) ir aštuonmetis Erikas Adomavičius (kapitono Romualdo Marcinkaus palikuonis) - įteikė gėlių puokštes.

Vėliau karališkoji pora dalyvavo Jungtinės Karalystės ambasadoriaus vardu surengtame priėmime.

Po pietų karalienė Elžbieta II, lydima V.Adamkaus, apsilankė Vilniaus universitete, kur susipažino su Lietuvos mokslo pasiekimais, atidarė Lietuvos studentų ir jaunųjų mokslininkų forumą "Mokslo kavinė".

Tuo metu Edinburgo hercogas, lydimas A.Adamkienės, vyko į Vilniaus universiteto Botanikos sodą Kairėnuose, kur dalyvavo renginyje, skirtame Tarptautinei jaunimo apdovanojimų programai Lietuvoje skatinti.

Vėliau jis lankėsi Lietuvos ir Didžiosios Britanijos verslo forume, kur pasveikino ir įteikė

Lietuvos prezidentas V. Adamkus ir karalienė Elžbieta II Rotušės aikštėje susitiko su žmonėmis.

www.president.lt

pripažinimo pažymėjimus renginyje dalyvaujantiems verslininkams.

Rotušėje - priėmimas C.Roberts vardu

Antradienio vidurdienį Vilniaus Rotušėje Jungtinės karalystės ambasadorius Colin Roberts surengė priėmimą, kuriame dalyvavo karalienė Elžbieta II ir princas Filipas, prezidentas Valdas Adamkus su žmona Alma ir apie 140 politikos ir visuomenės veikėjų. Valandą trukęs priėmimas, pasak jame dalyvavusių, buvo itin pavykęs ir ypatingai šiltas.

Į priėmimą atvyko merai iš Vilniaus, Klaipėdos, Telšių, Tauragės, europarlamentarė Margarita Starkevičiūtė, Justas Paleckis, Lietuvos policijos generalinis komisaras Vytautas Grigaravičius, Lietuvos Vyriausiojo administracinio teismo pirmininkas Virginijus Valančius.

Į priėmimą buvo pakviesta plačiai nuskambėjusi kompanija "LT United" (be savo idėjinio vadovo Andriaus Mamontovo, kuris šiuo metu yra išvykęs), pianistas Petras Geniušas, dirigentas Gintaras Rinkevičius, pianistas Rokas Zubovas, operos solistė Irena Milkevičiūtė, poetas Justinas Marcinkevičius.

Karalienės vardu surengtame priėmime dalyvavo žurnalistai Edita Mildažytė, Gražina Sviderskytė, Virgis Valentiničius, *Verslo žinių* vyriausiasis redaktorius Rolandas Barysas, *Lietuvos ryto* vyriausiojo redaktoriaus pavaduotojas Rimvydas Valatka, *Atgimimo* vyriausioji redaktorė Indrė Makaraitytė, galiūnas Žydrūnas Savickas, alpinistas Vladas Vitkauskas.

Specialiai atrinkti iš kiekvienos apskrities į priėmimą atvyko 10 karalienės bendramamžių - 80-mečių, evangelikų liuteronų ir ortodoksų bažnyčių vadovai, žydų bendruomenės atstovai, vienas Londono gyvenvietės (esančios vidurio

Lietuvoje) atstovas, nevyriausybinį ir labdaros organizacijų atstovai, Lietuvoje gyvenantys Jungtinės Karalystės ir Sandraugos šalių piliečiai.

Tarp beveik pusantro šimto svečių buvo ir draudimo bendrovės "Commercial Union Lietuva" generalinė direktorė Asta Ungulaitienė, Lietuvos laisvosios rinkos instituto viceprezidentas Remigijus Šimašius, "Omnitel" prezidentas Antanas Zabulis, chirurgas Vytautas Jonas Sirvydis, Lietuvių kalbos instituto direktorė Jolanta Zaborskaitė.

Ambasadorius C.Roberts sakė norėjęs suteikti galimybę pabendrauti su karaliene su kuo daugiau skirtingo amžiaus ir profesijų atstovų.

Svečiai vaišinosi restorano "Stikliai" patiektais užkandžiais iš kepenų pašteto, ikurų, lašišos, kurie buvo patiekti ant 14 padavėjų nešiojamų padėklų. Taip pat buvo patiekti trijų rūšių karšti patiekalai - veršiena su grybais ir dviejų rūšių paukštiena su raudonuoju vynu.

Pasak vieno iš "Stiklių" savininkų Romo Zakarevičiaus, viskas atrodė itin prabangiai ir skendėjo sidabro šviesoje. Itin dailiai atrodė balti stalai, puošti rožių puokščių kompozicijomis. Taip papuošta buvo ne tik salė, bet ir į ją vedantys laiptai.

Pasibaigus priėmimui, karalienė išvyko privačių pietų į "Reval Hotel Lietuva" viešbutį, kuriame yra apsistojusi vizito Lietuvoje metu.

Karalienė bendravo su Laisvės gynėjais ir kariais

Iš Prezidento rūmų karališkoji pora, lydima V.Adamkaus ir jo žmonos Almos Adamkienės, nuvyko į Antakalnio kapines, kur pagerbė už Lietuvos laisvę kritusius didvyrius, bendravo su jų artimaisiais ir įvairiose taikos palaikymo misijose dalyvavusiais Lietuvos kariais.

Padėjusi vainiką prie memorialo žuvusiems už Lietu-

vos nepriklausomybę 1991 metais, Didžiosios Britanijos karalienė pabendravo su žuvusių laisvės gynėjų artimaisiais.

Vėliau prezidentas Valdas Adamkus pristatė karališkajai porai keturiolika Lietuvos karių, puskarininkų ir karininkų, kurie pastarąjį dešimtmetį dalyvavo tarptautinėse taikos palaikymo misijose - nuo pirmųjų, 1995 metais Kroatijoje iki pastarųjų - Irake ir Afganistane.

Rikiuotėje buvo ir liepą Pietų Irake, netoli Basros, kulkos į petį sužeistas šarvuočio "M-113" vadas grandinis Tomas Astrauskas. Karalienei jis pasakojo kur tarnavo, kaip sekasi gyti po sužeidimo.

"Bendrauja karalienė ne kaip išskirtinis žmogus, o juk yra ypatinga. Buvo jauku", - cituojamas T.Astrauskas kariuomenės pranešime spaudai.

Vienoje pirmųjų misijų - UNPROFOR pajėgose Kroatijoje 1995-1996 metais - bei Lietuvos vadovaujamoje Goro provincijos atkūrimo grupėje 2005-2006 metais tarnavęs majoras Gintaras Jurčiukonis teigė, kad "britų monarchija puoselėja galias tradicijas pagerbti tuos žmones, kurie padėjo savo šaliai tarptautiniuose konfliktuose, Šis susitikimo prasmė irgi panaši"

"Karalienė Elizabeth II pasirodė šiltas ir mielas žmogus, domėjosi paprastais žemiškais dalykais. Klausė kur tarnavau ir kaip patiko tų kraštų kultūra bei žmonės", - dalijosi savo įspūdžiais majoras G. Jurčiukonis.

Valstybinio vizito metu karalienę lydėjo dvi freilinos, asmeninis sekretorius, atstovė spaudai, vyresnysis adjutantas, asmeninis gydytojas, kiti pareigūnai.

Vizitą Lietuvoje nušvietė 20 žurnalistų iš Didžiosios Britanijos, tarp kurių BBC, laikraščių *The Times*, *Daily Telegraph*, *Daily Mail*, *Sunday Mirror* atstovai.

TAUTOS IŠLIKIMAS GLOBALINIAME CIKLONE

Vilius Bražėnas

Pilna reiškinių, kad pasaulinės “blogio imperijos” siekiančios galios ir jų samdytos smegenys bei pirkti liežuviai bando tautas suklaidinti. Prieš tai geriausias ginklas yra žinojimas, supratimas kas tikrumoje vyksta pasaulyje. Nes nežinojimas, kaip matėme, daugeliui tautų ir pavienių žmonių yra brangiai kainavęs.

Tenka džiaugtis, kad įspėjimų apie pasaulinės valdžios pavojų yra pateikę net žymūs pasaulio autoritetai. Tai jau 1884 m. padarė popiežius Leonas XIII Enciklikoje “Humanum genus”, kurioje kalbėjo apie frankmasonus. 1920 m., įžiūrėjęs globalizavimo pastangas, popiežius Benediktas XV įspėjo: “Pasaulio valdžios atėjimo ilgisi visi blogiausi ir iškrypėliški elementai. Tokia valstybė panaikintų visus tautinius lojalumus. Joje nebūtų pripažįstamas joks tėvo autoritetas virš jo vaikų ar Dievo viršenybė virš žmonių visuomenės. Jei tokios idėjos bus įgyvendintos, tai neišvengiamai seks dar negirdėtas teroro viešpatavimas”.

Tą patį apie pasaulinę valdžią galvojo ir popiežius Jonas Paulius II. Ir jis įspėjo, jog tai būtų teroro valdžia, jei ją “sugebėtų sukurti arba lenininis marksizmas arba demokratinis kapitalizmas”.

Tarp daugybės žymių pasauliečių perpratusių globalizmo esmę buvo JAV senatorius, 1964 m. respublikonų partijos kandidatas į prezidentus – B.Goldwater. 1979 m. jis aiškiai apibūdino globalisto didžturčio D.Rockfeller 1973 m. sukurtą “Trikraštės komisijos” (“Trilateral Commission”) pavojų. (Ją sudaro žymiausi Europos, JAV, Kanados ir Japonijos globalistai, po šimtinę iš kiekvieno krašto.) Savo knygoje jis parašė: “Mano supratimu Trikraštė komisija atstovauja gudriai suderintas pastangas užgrobti kontrolę ir įsitvirtinti keturiuose galios centruose – politiniame, finansiniame, intelektualiniame ir bažnytiniame... Laisvei – dvasinei, politinei, ekonominei – neskiriama jokios svarbos Trilateralistų kuriamame ateinančiame šimtmetyje”.

Tai primena ispanų kilmės amerikietį filosofą Santajaną, apie kurio patarimą derėtų pamąstyti ne tik mūsiškiams filosofams bet ir (ypač?) politikams. Santajana teigia: “Žmogaus kojos turi remtis savo krašto žemės, bet jo akys turi apžvelgti pasaulį”.

Tad šiandien čia ir bandome bent trumpai vykdyti šio kon-

kretaus filosofo patarimą. Ir Lietuvos Respublikai ir lietuvių tautai tikrai padėtų išlikti bet kokiuose ciklonuose, jei mūsų susipratę tautiečiai, gi ypač inteligentai, paklustų George Santajana patarimui.

Tautų gripas

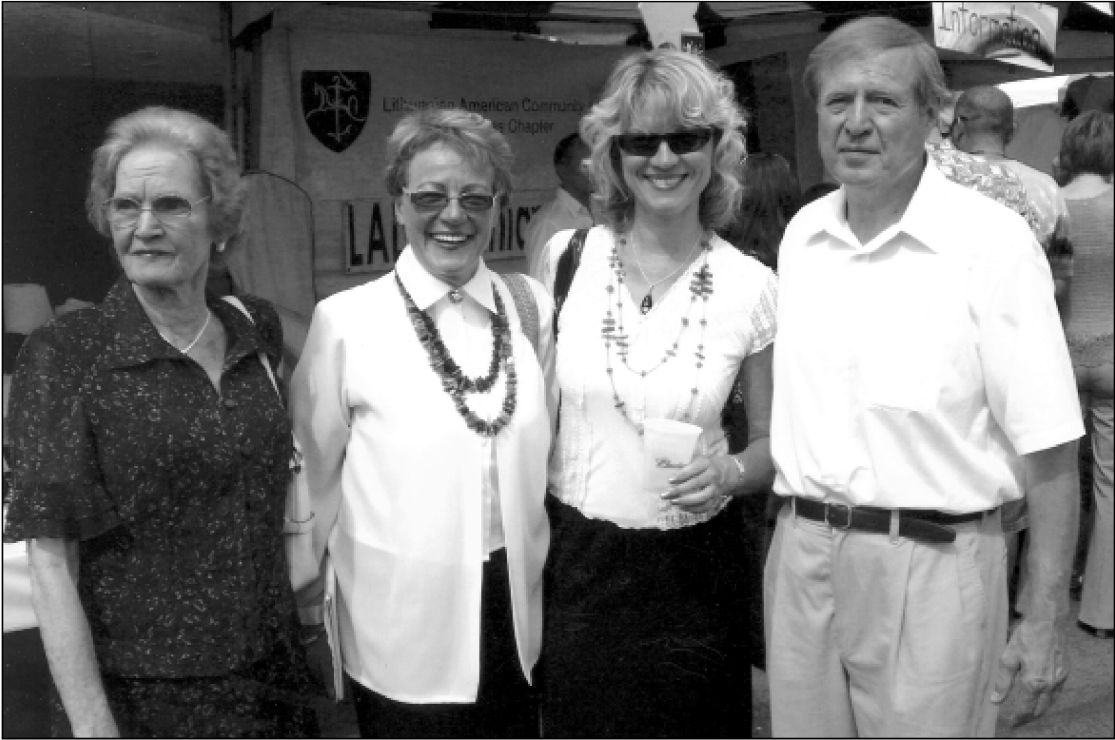
Keistokai atrodo priešingybė tarp viešumoje reikšto didelio susirūpinimo neseniai Azijoje sklidusiu paukščių gripu ir intelektualinėje sferoje vyraujančia tyła apie akivaizdžiai skleidžiamą, ką galima pavadinti “Tautų gripu” – globalizmą, visuotinę kosmopolitizmą. Juk aišku, kad “tautų gripas” žudo tautas, kurios susimokėliams pastoja kelią į pasaulinį ekonominį ir dvasinį monopolį.

Stalinas yra pamokęs visų rūšių globalistus kaip žudyti tautas net be Gulago.”Jei sugebėsime sunaikinti bent vienos kartos tautinę savigarbą ir patriotizmą, būsime nužudę tautą”. Tai reiškia, kad mums, kojomis “atsirėmusiems savo krašto žemės”, būtina žvalgytis pasaulyje, kad pamačius iš kur, kokiais keliais ir vardais ateina tautų žudikai. Suprantama, kad neturime išleisti iš akių ir galimų tautos žudikų, valgančių Lietuvos duoną.

Ypač jaunimas, žvaliomis akimis apsižvalgęs pasaulyje, apie Lietuvą besisukančiame globalizmo cikle pastebės, tikrų, tautas žudančių vėjų sukurius. Tarp jų, įvairaus stiprumo sukuriai, pasaulio tautas pirmiausia veikia įvairios (pasaulinės valdžios užuomazgos) Jungtinių Tautų Organizacijos (JTO) nutautinimo ir nuvalstybinimo polipo rankos: UNESCO, UNICEF, Pasaulio Bankas, Tarptautinis Valiutų Fondas (TVF), kurti bandoma (pagal ES pavyzdį) Afrikos Sąjunga, Amerikos Sąjunga ir, laimei, dar pilnai nesusikūrusi Europos Sąjunga (ES).

Tai primena nuostabų, bet, pagal autorių, nestebėtiną garsaus ruso rezistentą Vladimiro Bukovskio pasisakymą apie ES jo šių metų vasario mėnesį Briuselyje pasakytoje kalboje. *Brussels journal* redaktorius aprašė Bukovskio kalbą: “Ponas Bukovskis ES pavadino ‘pabaisa’ (‘monster’), kuri turi būti sunaikinta, ir – juo greičiau tuo geriau, kol ji neišsivystė į pilnai totalitarinę valstybę... Savo kalboje Bukovskis minėjo konfidencialius dokumentus, kuriuos jam buvo leista pamatyti 1992 m.”

“Kalbu apie struktūras, apie įterpiamas tam tikras ideologijas, apie planus, kryptį, ne-

Lietuvių dienos nudžiugino visus, kaip tvirtina veidai: Iš kairės - Nijolė Skopas, Nijolė Vikauskaitė, Ina Skardžiutė ir dr.Viktoras Stankus.

Aloyzo Pečiulio nuotr.

išvengiamą plėtimąsi, panaikinimą tautų, kas buvo Sovietų Sąjungos tiksluose”.

V.Bukovskio kalbą suorganizavo Anglijos Nepriklausomybės partija. Įdomu, kad 2001 m. gruodžio 15 d. konferencijoje Kaune istorikas dr. Algimantas Liekis pareiškė: “Beje, už globalizaciją visą laiką ‘kojojo’ ir bolševikų partija, jos vadas V.Leninas, kuris apie 1917 m. parengė ir savotišką programą, kaip sukurti, JAV pavyzdžiu, “Jungtinės Europos valstijas”.

Tai neabejotinai mus verčia pagalvoti, kaip bent jau SSRS aukos turėtų gelbėti ES nuo Briuselio tironijos.

UNESCO ir globalizmas

Globalizmo ciklono vėjai nėra toli nuo Vilniaus. Telefonų abonentų knygoje užtinkamas įdomus abonentas: “UNESCO Lietuvos nacionalinė komisija”. Tuoj suklusi: koks čia dalykas? Žinoma, kad UNESCO veikia Niujorke, Paryžiuje, Ženevoje. Ženeva pagarsėjo, tarp kitko, tuo, kad Ženevos JTO – UNESCO įstaigose buvo draudžiama platinti Solženycino knygą GULAG. Paryžiuje pasirodė, kad tarp septynių Prancūzijos ištremtų Sovietų šnipų bene tik keturi UNESCO štabo veikėjai.

New York UNESCO, be kitų “žygių” primena prieš kokį 30 metų UNESCO (pasaulio švietimo ir kultūros ministerija) išleido gražią knygą apie Sovietų Sąjungą. Joje “juodu ant balto” pasaulis buvo painformuotas, kad okupuota Lietuva, Latvija ir Estija buvo (be jokio “gal” ar “bet”) Sovietų Sąjungos dalis. Į protestus negavome atsakymų. Ar belieka stebėtis tuo, kad JTO Generalinis sekretorius U.Thant “patvirtino”, kad “Lenino idėjos atspindi JT Chartijoje”. Tai jis pasakė Helsinkyje, UNESCO suruoštame Lenino pagerbime minint jo 100-ji

gimtadienį 1970 m.

Tad ar galima tikėtis, kad Vilniuje sėdinti UNESCO komisija kelia mūsų vaikų patriotizmą ir žmonių tautinę savigarbą? Tenka spėti, jog dalykai vyksta atvirkščiai. Ypač, kad net amerikiečiai patriotai įspėja tėvus, kad UNESCO braunasi į JAV mokyklas su JAV idealams ir Konstitucijai priešingomis programomis. Ar kas pasidomėjo, kiek to yra Lietuvoje, ir kiek tai mums kainuoja. Apie globalisto Soroso, “panišškai bijančio tautiškumo”, pinigų įtaką jau nemažai rašyta.

Tad turėtume prieiti išvados, kad globaliniame ir Lietuvą tiesiogiai liečiančiame globalizmo cikle nėra nei šusnelio tautinei savigarbai, tautinei savimonei ar patriotizmui išlaikyti ir pakelti palankių vėjų. Jie, deja, pučia ir mūsų tautai priešinga linkme. Tai reiškia, kad privalu visiems patriotams, Lietuvai lojaliems piliečiams, įsijungti į statybą dvasinių užtvarų tautų žudikų idėjų išskverbimui į tautos sąmonę bei sąsąmonę.

Ypač mūsų jaunimas turėtų pakilti į ideologinį partizaninį ir po to organizuotų pulkų karą už tautos išlikimą. Jie gali sava dvasia užkrėsti ir panašioje padėtyje esančių kaimyninių tautų jaunimą, jei jis dar nėra pakilęs kovai.

Daug senųjų kovotojų, laimei, dar tebekovoja už pilną Lietuvos prisikėlimą. Tačiau, jei mūsų kaimyninės tautos ir mes pralaimėtume kovą už laisvę ir tiesą, ne šių dienų senimas, o jaunimas gyventų pilkame pasaulyje: pilkame dvasiniai, pilkame tautiniai, pilkame valstybiniai, pilkame kultūriniai, pilkame religiniai pasaulyje. Ir kas skatintų pažangą ar pažangos išlaikymą bent šiame stovyje, jei nebūtų prievolės tautai, Bažnyčiai, Dievui, jei nebūtų atsakomybės tėvų už vaikus, vaikų už tėvus,

kaimyno už kaimynus? Tik įsivaizduokime pasaulį visad pilkais debesimis, pilkomis pievomis, pilkomis giriomis, apgyvendintą pilkais žmonėmis. Globalizmas yra siaubinga utopija. Matėme, kokią kainą žmonija užmokėjo ir tebemoka už komunizmo utopiją. Ar bereikia dar baisesnės utopijos?

Visa tai gali sustabdyti tautiškos tautos, paprasčiausiai tapdamos ir išlikdamos tokiomis. Lietuviai, žinoma, turi pradėti kovą Lietuvoje, pažinę tautos žudikus ir jų metodus. Senoji karta privalo skirti laiko ir energijos mokyklų vaikų patriotiniam ugdymui. Tai gali padaryti organizuodami ar padėdami organizuoti ideologines moksleivių organizacijas, kaip valančiukus, kudirkaičius, jaunuosius šaulius, ateitininkus, skautus. Studentai gali padėti pasiimdami vadovų pareigas. Akademiniis jaunimas turi ir gali agresyviau plėsti savas ideologines ir profesines organizacijas.

Stinga išmokslinto, išprususių vidutinio amžiaus inteligentų ne tik talkoje minėtoje veikloje, bet ir plačiame visuomeninės bei politinės veiklos poligone.

Mūsų visų Motina Lietuva, po kelių istorinių avarių, po pasaulinio karo ir okupacijų, dar vis nesveikuoja. Jos slaugymas reikalauja mūsų visų – nuo jauniausiųjų iki vyriausiųjų – pastangų.

Gerbiamos ir gerbiamieji! Noriu atkreipti Jūsų dėmesį į tai, kad **Lietuva per ilgai užsigulėjo ant kairio šono. Jau metas apsukti ją ant kito šono ir, gal netrukus, prikelti iš ligos patalo.**

Tai mes galėsime ir turėsime padaryti per ateinančius Seimo rinkimus, jei pradėsime jiems ruoštis jau rytoj.

Kalba, pasakyta spalio 5 d., Verkių rūmuose, Vilniuje.

LOS ANGELES, CA

ATSARGINĖ LIETUVA – KIEKVIENO LIETUVIO ŠIRDYJE

Dr. Viktoras Stankus

Lietuvių dienos – *Lithuanian Days* anglų – lietuvių kalba leidžiamas turiningas nuotraukom spalvingas, patrauklaus formato žurnalas leidžiamas ilgus metus Los Angeles a.a. redaktoriaus Antano Skyriaus, teikė žinias lietuviškai išeivijai, puoselėjo lietuvių ir reklamavo Lietuvą, lietuvišką gyvenimą angliškai kalbančių tarpe.

Bet kai *Lietuvių dienos* stabdė spausdinimą, tai prieš 20 metų pradininkų klebono prelato Jono Kučingio, bendruomenininko Edmundo Kulikausko su panašia misija užvestos Lietuvių dienos, dviejų dienų festivalis Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos patalpose, savo įtaką per 20 metų išplėtė už savo parapijos ribų į plačiąją šiaurės Amerikos lietuvių visuomenę.

To ypatingai siekė šių metų 20-tųjų LA Lietuvių dienų (rugsėjo 30-tą, spalio 1) rengėjai Los Angeles apylinkės Lietuvių Bendruomenė ir Lietuvių dienų komitetas.

LB apylinkės pirmininkas Darius Udrys teigė, kad šitos LA Lietuvių dienos buvo pačios didžiausios, per festivalio dienas apsilankė arti 5,000 žmonių ir atsiekė festivalio tikslą suburti šiaurės Amerikos lietuvius, reklamuoti Lietuvą ne lietuvių tarpe (tą siekė ir su anglų kalba išspausdintu ypatingu skyrium dvikalbiame Lietuvių dienų leidinyje) ir jų pritraukti dalyvauti festivalyje.

Lietuvą reklamuojantys įvykiai jau prasidėjo rugsėjo 24-tą renginyje Los Angeles miesto susigiminiavimo partneryste su 22 miestais, įskaitant mūsų Kauną. Renginio komiteto narys Darius Udrys atstovavo lietuvius, šoko tautinių šokių ansamblis “Spindulys”. Tęsėsi ir po oficialių Lietuvių dienų kada spalio 10-tą prie Hollywood Chinese Theater buvo įamžinta aktorės Rūta Lee-Kilmonytės asmeninė žvaigždė.

Patys renginiai prasidėjo jau ketvirtadienį rugsėjo 28-tą kada šv. Kazimiero parapijos salėje koncertavo Lietuvos populiarios muzikos grupė “Delfinai”.

Penktadienis (10-29) buvo perpildytas įvykių. Prasidėjo vyrų krepšinio turnyras organizuotas LA sporto klubo “Banga”. Su “Banga” konkuravo 6 komandos: San Francisco, Orlando, FL. ir 4 Čikagos komandos. Turnyrą 10-8-06 galutinai laimėjo Čikagos

“Lituanica”.

O “De Bell Golfcourse” Burbank vyko dešimtas lietuvių golfo turnyras “Lithuanian Days Open X” organizuotas Californijos lietuvių golfo klubo, prarastas draugiškai turnyro vadovo Kęstučio Kavacko. Už “daugiausia” surinktų taškų pirmą vietą laimėjo Tadas Kulbis iš Čikagos, Jėzuitų gimnazijos Lietuvoje remti komiteto pirmininkas. Šio straipsnio autorius irgi neatsiliko ir laimėjo antrą vietą “daugiausia” surinktų taškų. Aiškus turnyro laimėtojas su “mažiausia” taškų-bandymu tai Kris Butkys. Staigmena buvo 7 metų Tomas Pečiulis, pelnė pažymėjimą už puikų žaidimą ir prizą, nes viename lauke atsiekė “par”, pralenkdamas savo grupės suaugusius.

Vakare LA Lietuvių Tautiniuose namuose vyko jaunimo šokiai, diskoteka pravedė Lietuvos DJ Mamanija. Tautinių namų pirmininkas Aloyzas Pečiulis ir sekretorė Rūta Analiauskienė-Mockutė sudarė sąlygas, kad 300 jaunimo galėtų linksmai, bet saugiai bendrauti budint 4 “saugotojams” naujai atremontuotuose namuose.

Tautinių namų reikalingumas Los Angeles lietuviams iškilo, kai prel. Juliaus Macijausko 1941 m. įsteigta šv. Kazimiero bažnyčia, kaip tautinė lietuvių parapija, buvo 1957 m. LA arkivyskupo paskelbta teritorine. LA lietuvių visuomenės noras turėti savo nuosavas lietuvių patalpas, ypatingai jaunimo veiklai, skatino Tautinę Sąjungą įsteigti 1957 m. Tautinių namų fondą ir dėka visuomenės aukų (akcijų) 1961 m. buvo įsigyti namai.

Šeštadienį (9-30), sekmadienį (10-1), vyko pats Lietuvių dienų festivalis – mugė. Kieme, iš abiejų pusių supant Šv. Kazimiero bažnyčią, margavo organizacijų pavieniai kioskai. Sklido lietuviška muzika, žmonių klegesys, buvo gerta lietuviškas alus, įveikti lietuviški patiekalai, įsigyta literatūros, tautinio meno, paaukota veiklai, piršta loterijos bilietų.

Įdomiausia buvo autentiška liaudies meno paroda. Meną ir kostiumus ištyrė ir kūrė Lietuvoje aukštesnės Liaudies amatų mokyklos studentai ir dėstytojai. Mokyklą įkūrė dr. Zigmas Kalesinskas (kuris atvežė parodą į LA) ir jo žmona a.a. Dalia.

Vidudienį, dešinėje kiemo, po brezentu dengtu stogu pa-

Šv. Kazimiero mokyklos mokiniai, Los Angeles, CA, Lietuvių dienos programos dalyviai, laiko skirtingu spalvų raides – Lietuvai.

Dr. V.Stankaus nuotr.

puošta scena Lietuvių dienų atidarymui. Šventės atidarymą pravedė muzikas Viktoras Ralys su žmona Diana. Jis dirigavo šv. Kazimiero parapijos chorui giedant JAV ir Lietuvos himnus. Šokių grupės “Spindulys”, “Gintaras”, “Gyvataras” atliko šokį “Kepurninė”. Tada pristatyti garbės svečiai: Hollywood aktorė Rūta Lee Kilmonytė ir Lietuvių dienų komiteto vadovas Aidas Matišis. Rūta Lee gražiai prabilo ir pagyrė darbuojančius šventei.

Meninė programa buvo tikras deimantas, atlikta stiprių kūrybingų ansamblių dainininkų. Šoko Los Angeles Jaunimo ansamblis LB “Spindulys”, vadovė Danguolė Varnienė; dinamiškai dainavo populiarius iš Lietuvos Vytautas Kernagis, Hamiltono šokių ansamblis Gyvataras, vad. Irena Žukauskaitė, grojo Žagarai, vad. Kazys Deksnys; grojo ir dainavo Čikagos ansamblis “Sodžius” – vadovas Gintaras Juknys; elegantiška šokių grupė “Retro” iš Los Angeles, vad. Sigita Barysienė; dainavo “Trys sesutės Grikevičiūtės” Mimi, Ani ir Loretta šokių grupė “Gintaras” iš Toronto, vad. Romas Janusonis; pakartotinai V. Kernagis; roko grupė iš Lietuvos “Delfinai”.

Kad žiūrovus išjudino buvo aišku. Jie dainavo kartu, žinojo ypatingai Kernagio, “Trijų sesučių”, “Sodžiaus” dainų žodžius; siūbavo, plojo pagal jų ir tautinių šokių taktą.

Vakare “Hilton” viešbutyje vyko banketas, dalyvavo per 300 žmonių ir LA “Rambyno” lietuvių skautai surengė ypatingą koncertą jaunimo grupės iš Lietuvos “SKAMP” su DJ Mamanija.

Sekmadienį (spalio 1 d.) po mišių šv. Kazimiero bažnyčioje prasidėjo LD festivalio paskutinė diena. Pirmieji scenoje pasirodė patraukliai su šokiu ir daina, lietuviškas atžalynas: šv. Kazimiero litua-

nistinės mokyklos vaikai, vaikučiai, kuriuos itin šiltai priėmė žiūrovai.

Po Lituanistinės mokyklos pasirodymo buvo ansambliai, grupės, dainininkai kurie pasirodė šeštadienį su tuo pačiu entuziazmu, bet nauju repertuaru.

Bendrai buvo proga lietuviams susitikti ne tik su iš Lietuvos, ar iš programoje dalyvaujančių ansamblių miestų, bet ir iš New Yorko, Orlando, Detroito, Clevelando, San Francisco ir kitų vietovių, kartu pabendrauti.

Linkėjimus, sėkmės laukimą rašė *Dirvai*, jos skaitytojams Clevelande perdavė LA vyrų kvarteto narys prof. dr. Emanuelis Jarašūnas, a.a. veikėjo, Jono Petronio dukra Daina Kasputienė-Petronytė, buvęs clevelandietis Juozas Grinkevičius su žmona Gražina.

O nauja ateivė Ina Skardžiūtė pareiškė, jog nesitikėjo, kad Amerikoje taip klesti lietuviškas gyvenimas. Teigė, kad nauji ateiviai irgi būtinai turi įsijungti (ką jina jau daro) į lietuvišką veiklą, išlaikyti tą lietuvišką širdį.

Mokslininkas, kultūrininkas a.a. prof. dr. Kazys Pakštas, kuriam rūpėjo lietuvių tautos likimas didžiųjų kaimynų paunksnėje, kadaise siūlė, kad Lietuvai reikalinga įkurti atsarginę tėvynę, ar tai Angoloje, ar tai Hundurose.

Bet šiandien prof. Pakštui tikrai būtų džiugu, nes ką Los Angeles Lietuvių dienos įrodė tai, kad atsarginė tėvynė yra kiekvieno lietuvių širdyje ir ją atkurs nors ir kukliai, nesvarbu kur ir kokios aplinkos jis, ji gyvena. Bet tikrai yra meilė tėvų, tėvams ir pagarba tai senovės bujojančiai lietuvių kultūrai.

Los Angeles garbingos Lietuvių dienos tikrai lietuvių švyturys ir sektinas pavyzdys.

NEW YORK, NY

Penktadienį, spalio 13, Apreiškimo parapijos ištikimas lankytojas, parapijietis, talkininkas Joe Rudis buvo pagerbtas Lietuvių Apaštalo New Yorke - “Lithuanian Apostolate’s Shining Star”. Pagerbimas vyko laike iškilmingos vakarienės žinomajame italų restorane Garagiulo’s Brooklyn. Iš viso buvo 20 žmonės pagerbti šią “spindinčią žvaigždę”, ir kroatų, italų, ispanų, lenkų haitiečių ir kitų. Apreiškimo parapijos administratorius kun. Joseph Fonti, pakvietė 20 žmonių iš lietuvių visuomenės dalyvauti. Kaina buvo po 100 dol. žmogui. Tai buvo labai gražu iš kun. Fonti pusės. Iš Apreiškimo parapijos dalyvavo žinoma pats kun. Fonti, kun. Vytautas Volertas, Joe Rudis su žmona Irene, Raimundas Slizys su žmona Tracey, Vladas Sidas su žmona Pat, Bill Kumeta su žmona Maryte, Malvina Kliveckienė, Povilaitytė, Ramutė Žukaitė, dr. Giedrė Kumpikaitė ir kitų Joe ir Irene Rudžių draugų. Priėmimas buvo elegantiškas – kokteilių valanda su dideliu ir įvairiu bufetu, paskui puiki vakarienė. Dalyvavo keletą šimtų žmonių, tame tarpe ir vysk. Di Marzio ir prelatas Marino. Joe Rudžiui ir kitiems buvo įteiktos didelės žvaigždės. Vakarienės laiku grojo muzikantai ir dauguma žmonių šoko. Tai buvo sėkmingas, gražus vakaras.

Apreiškimo parapijoje prasidėjo vaikų liturgija. Tai vyksta 10:00 val. lietuviškų mišių metu pačioje bažnyčioje. Mokytoja dr. Milda Palubinskaitė tikisi šiais metais įvesti vaikų liturgiją du kartus į mėnesį. Dėl daugiau informacijos prašome kreiptis į dr. Palubinskaitę telefonu: 201 358-0602 arba el-paštu:

mildapalubinskas@yahoo.com.

Dr. Giedrė Kumpikas

Jos Didenybė Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės karalienė Elžbieta II pirmą kartą Lietuvos istorijoje kalba Seime 2006 m. spalio 17 d. Kairėje Seimo pirmininkas Viktoras Muntianas, dešinėje – Edinburgo hercogas, karalienės vyras ir Seimo pirmininko pavaduotojas Česlovas Juršėnas.

www.lrs.lt

LIETUVOS SEIMAS RAGINA RUSIJĄ ATŠAUKTI EKONOMINES SANKCIJAS GRUZIJAI

Vilnius, spalio 17 d. (ELTA). Antradienį Seimas savo priimtoje rezoliucijoje “Dėl Rusijos Federacijos ir Gruzijos tarpusavio santykių” pakvietė Rusiją atšaukti ekonomines sankcijas Gruzijai, ir paragino abi šalis kuo greičiau atnaujinti politinį dialogą.

“Lietuvos Respublikos Seimas apgailestauja, kad Rusijos Federacijos reakcija į teisėtą keturių jos karininkų sulaikymą Gruzijoje, vėliau geranoriškai perduotų Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai, buvo tokia griežta, ir kviečia Rusijos Federaciją atšaukti vi-

sas anksčiau ir dabar įvestas ekonomines sankcijas Gruzijai”, - sakoma parlamento priimtoje rezoliucijoje.

Joje Seimas paragino Rusijos Federaciją ir Gruziją, remiantis tarptautinės teisės principais, tarp jų šalių suverenumo ir teritorinio vientisumo pripažinimu, “kuo greičiau atnaujinti politinį dialogą, nes tik taip galima siekti taikos ir pastovumo Pietų Kaukaze”.

Seimas pažymėjo, kad su nerimu sutiko žinią apie Rusijos Federacijos priimtą sprendimą nuo šių metų spalio 3 die-

nos sustabdyti susisiekimą geležinkeliais, jūra, lėktuvais ir autobusais, taip pat pašto ryšius su Gruzija.

“Atsižvelgiant į jau Rusijos Federacijos įvestus draudimus jos teritorijoje prekiauti Gruzijoje pagamintais vynais ir mineraliniu vandeniu, visa tai galima laikyti ekonominėmis spaudimo priemonėmis siekiant politinių tikslų”, - sakoma dokumente.

Už rezoliuciją “Dėl Rusijos Federacijos ir Gruzijos tarpusavio santykių” balsavo 69 Seimo nariai, 1 buvo prieš, 9 parlamentarai susilaikė.

ES MINISTRAI PARAGINO RUSIJĄ NUTRAUKTI PRIEŠIŠKUS VEIKSMUS PRIEŠ GRUZIJĄ

Liuksemburgas, spalio 17 d. (ELTA). Nutraukti veiksmus prieš Gruzijos piliečius Rusijoje ir abi šalis laikytis tarptautinių įsipareigojimų antradienį paragino Liuksemburge susirinkę ES užsienio reikalų ministrai.

Lietuvos užsienio reikalų ministras Petras Vaitiekūnas Liuksemburge vykusioje Europos Sąjungos išoriniams reikalams skirtoje sesijoje supažindino kolegas su savo spalio 12 dienos vizito Gruzijoje rezultatais ir paskatino kolegas aktyviai įsitraukti, kad įtampa Gruzijos ir Rusijos tarpusavio santykiuose atlėgtų.

“Užsienio reikalų ministrai išsako didžiulį susirūpinimą dėl priemonių, kurių Rusijos Federacija ėmėsi prieš Gruziją, ir šių priemonių ekonominių, politinių bei humanitarinių pasekmių”, - sakoma priimtose Tarybos išvadose. Ministrai paragino Rusiją nutraukti veiksmus prieš Gruzijos piliečius Rusijoje ir pakvietė abi puses

laikytis tarptautinių įsipareigojimų.

“Tai geras diplomatinis žingsnis. Išvados liudija ES norą tęsti aktyvią bendradarbiavimo politiką Pietų Kaukaze su Gruzija, žengiančia euroatlantiniu keliu. Taip pat tęsime “susirūpinimo” dialogą su ES strategine partnere Rusija”, - sakė ministras P. Vaitiekūnas.

Užsienio reikalų ministrai taip pat griežtai pasmerkė Šiaurės Korėjos įvykdytą branduolinį bandymą, kuris kelia grėsmę tarptautinei tškai ir saugumui. Europos Sąjunga yra pasiryžusi įgyvendinti Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucijas dėl tarptautinių sankcijų Šiaurės Korėjai. ES pakvietė Šiaurės Korėją laikytis tarptautinių įsipareigojimų ir susilaikyti nuo tolesnių branduolinių užtaisų ir raketų bandymų.

Ministrai, pasak URM pranešimo, taip pat apsvartė ES politikos nuoseklumo plėtos labai klausimus.

TARPTAUTINĖS PRATYBOS “KLEVO SKLIAUTAI”

Rukla, spalio 13 d. (ELTA). Jonavos rajone, Rukloje, prasidėjo tarptautinės taikos palaikymo pratybos “Klevo skliautai” (“Maple Arch”). Jose dalyvauja apie 180 atstovų iš Kanados, Lietuvos, Lenkijos ir Ukrainos.

Pratyboms vadovauja apie 50 Kanados instruktorių iš Kanados karališkojo pulko 3 bataliono.

Lietuvai pratybose spalio 13-27 dienomis atstovauja apie 60 Lietuvos kariuomenės Krašto apsaugos savanorių, Lenkijai apie 40, Ukrainai - apie 30 lauko pajėgų padalinių karių.

Pratybose buvo lavinami individualūs ir kolektyviniai pėstininkų taikos palaikymo įgūdžiai. Pagrindinėje pratybų dalyje - aktyviojoje fazėje - kariai buvo mokomi įvairių taikos palaikymo veiksmų, patys vykdė patruliavimo tariamame krizės regione užduotis: turėjo užmegzti ryšius ir derėtis su tarpusavyje konfrontuojančiais regiono vietos gyventojais, tikrinti vietovę, teisingai elgtis susiklosčius ekstremaliai situacijai.

LIETUVA IR PASAULIS

Europos Komisijos vadovo Jose Manuel Barroso nuomone, Rusija nepakankamai skraidriai kalba apie vedančio į Lietuvą naftotiekio avariją, ir tai kelia abejonių, ar energetikos sferoje Rusija ketina laikytis tarptautinių elgesio taisyklių. Tai teigiama spalio 19 d. gautame EK vadovo laiške prezidentui Valdui Adamkui. J.M.Barroso rašo, jog būtina su “Mažeikių naftos” įmone susijusius klausimus spręsti aukštu lygiu ir paraginti Rusijos pusę suteikti daugiau skaidrumo techniniams aspektams, susijusiems su vamzdyno avarija. Pasak Europos Komisijos vadovo, “skaidrumo trūkumas sukelia nerimą, kad tiekimo nutraukimas nėra grynai techninis, bet politiškai motyvuotas reikalas”. “Tai turi neigiamą poveikį visuomenės supratimui apie Rusijos norą elgtis pagal tarptautines “žaidimo taisykles”, - rašo J.M.Barroso. EK prezidentas teigia manąs, kad būtina išnaudoti visas galimybes “ramiu ir tinkamu” būdu įtikinti Rusijos partnerius, jog skaidrumo trūkumas jiems nenaudingas.

Liepą įvykus avarijai naftos tiekimo vamzdyne “Družba”, “Mažeikių nafta” apsirūpina žaliava per Būtingės terminalą. Rusija tvirtina, kad žaliavos tiekimas į “Mažeikių naftą” vamzdynu nutrūko dėl techninių priežasčių, tačiau aukšti Lietuvos pareigūnai įžvelgia ir politinį atspalvį, Maskvai reiškiant nepasitenkinimą, kad įmonė parduota ne Rusijos, o Lenkijos bendrovei “PKN Orlen”.

Prezidento Valdo Adamkaus vadovaujama delegacija Suomijos mieste Lahti dalyvauja neformaliame Europos Sąjungos vadovų tarybos susitikime. Susitikimas prasidėjo pietumis, kurių metu buvo diskutuojama bendros išorinės energetikos politikos ir nelegalios migracijos klausimais, pranešė Prezidentūros kanceliarija. V. Adamkus pažymėjo, kad tik panaikinę atskirų ES šalių narių, tokių kaip Lietuva, energetinę izoliaciją ES galės efektyviai veikti energetinių krizių atvejais, sakoma pranešime. Lietuvos vadovo teigimu, energetikos santykiai yra ES ir Rusijos partnerystės testas. “Tai didesniųjų testas santykiuose su mažesniais, stipresniųjų su silpnesniais”, - sakė prezidentas.

Lietuvos prezidentas aukštai įvertino Europos Komisijos prezidento Jose Manuel Barroso poziciją šiuo klausimu. Jis savo laiške Lietuvos ir Lenkijos vadovams akcentavo, jog Rusija privalo pademonstruoti skaidrumą bei nuspėjamumą naftos tiekimo klausimu. Kitu atveju, būtų sunku nuneigti, kad “techninis gedimas” naftotiekyje “Družba” nėra politiškai motyvuotas. EK prezidento įsitikinimu, būtina siekti, kad Rusija laikytųsi tarptautiniu mastu priimtų “žaidimo taisyklių”.

ES valstybių vadovai taip pat aptarė nelegalios migracijos klausimus ir pabrėžė bendradarbiavimo su Afrikos bei Viduržemio jūros regionų valstybėmis svarbą. Šiame kontekste V.Adamkus pažymėjo, kad išplėtus Šengeno erdvę, vieninga migracijos politika bus efektyvesnė. Susitikime taip pat svarstyti inovacijų politikos klausimai, sakoma pranešime.

Rusijos gašdinama žaliavos tiekimo trukdymais “Mažeikių nafta” rengia alternatyvų apsirūpinimo nafta planą. “PKN Orlen” perkama Lietuvos įmonė siekia susitarimo su Venesuelos naftos koncernu “Petroleos de Venezuela”, pagal kurį nafta iš Pietų Amerikos žemyno užimtų trečdalį gamyklos pajėgumų, rašo Lietuvos rytas, remdamasis gerai informuotais šaltiniais. Mažeikių bendrovę perkančios “PKN Orlen” vadovas Igor Chalupiec neseniai gyrė “Mažeikių naftą”, kad ši importavo vieną siuntą naftos iš Venesuelos. Jis tvirtino, kad tai geras sprendimas. “PKN Orlen” kartu su “Mažeikių nafta” ir jau valdoma Čekijos naftos bendrove “Unipetrol” taps rimtu Europos Sąjungos degalų rinkos žaidėju. Benzino ir dyzelinių degalų rinkoje jis bus atitinkamai 5-tas ir 6-tas pagal dydį. Benzino rinkoje jo dalis turėtų siekti 4,5-6 proc, o dyzelinių degalų - apie 5 procentus.

Tėvynės sąjungos vadovas Andrius Kubilius neatmeta galimybės, jog praėjusią savaitę kilęs gaisras “Mažeikių naftos” perdirbimo gamykloje galėtų būti Rusijos diversija. Pasak A.Kubiliaus, tokios sąsajos juo labiau peršasi išigilinus į prieš pat gaisrą Lietuvoje viešėjusių Rusijos parlamento politikų žodžius, iš kurių akivaizdu - nafta iš Rusijos netiekiamo dėl politinių priežasčių.

Lietuvoje savaitę viešėję Rusijos Valstybės Dūmos atstovai pareiškė, jog bendrovės “Mažeikių nafta” pardavimas Lenkijos kompanijai “PKN Orlen” - strateginė ekonominė klaida, ateityje lemsianti nestabilią gamyklos veiklą. A.Kubiliaus teigimu, sutapimas, kai po tokių Rusijos politikų žodžių tą pačią dieną užsiliepsnoja “Mažeikių nafta” - mažų mažiausiai keistas. “Dūmos deputatai atvirai pasakė, kad nafta iš Rusijos netiekiamo dėl politinių priežasčių. Kaip paaiškino Konstantin Kosačiov, pagrindinė priežastis, kodėl nafta netiekiamo - Lietuvoje padarytas klaidingas sprendimas ‘Mažeikių naftą’ parduoti ne kokiai nors Rusijos kompanijai, o lenkams.”

Iš kairės: akompaniatorė Marge Adler, mezzosoprano Judita Leitaity ir smuikininkė Paulina Daukšytė Clevelando lietuvių koncerte.

Dr. V.Stankaus nuotr.

LAKŠTINGALA IR SMUIKAS

Vytautas Matulionis

Mezzosoprano Juditos Leitaitys ir smuikininkės Paulinos Daukšytės (dainininkės duktės) koncertas, 2006 m. spalio mėn. 14 d., 6:30 v.v. Dievo Motinos parapijos salėje, Cleveland, Ohio. Programoje aštuoniolika pasaulio ir lietuvių kompozitorių kūrinių balsui ir smuikui. Akompaniatorė: Marge Adler. Koncerto rengėjai: Lietuvių Bendruomenės Clevelando apylinkės valdyba. Klausytojų virš šimto.

Dainininkė koncertą pradėjo trimis norvego Edvard Grieg dainomis: *Myliu tave, Rožių metas* ir *Su vandens lelija*. Jos buvo įdomios tuo, kad po jas gaubiančia šiaurietiška vėsa virduliavo karštos, net aistringos, meilės verpetai kurie nesulaikomai išsiliedavo į paviršių. Solistė šiuos jausmo proveržius išgyveno giliai, negailėdama balso stiprioms viršūnėms. Sekusiose prancūzo Gabriel Faure dainose, *Meilės daina* ir *Drugelis ir žibuoklė* atsiskleidė visai kitas, švelnesnis, santūresnis meilės veidas. Į šį nuotaikos pasikeitimą dainininkė žengė pasiremddama iš meninės brandos išaugusių pasitikėjimu, vaidybiniu įgūdžiu ir scenine patirtimi.

Ispaniškos kaitros dainų puokštė suteikė solistei puikią progą pasinerti į pietietiško jausmo vilnis. *Balandėlė* (S. Yradier), *Nepalik mangs* (S. Sarosso), *Bolero* (V. Chiara), *Seguidilla* ir *Habanera* (iš G. Bizet operos “Carmen”.) dainininkei buvo ypač palankios. Nuo padangėmis nerūpestingai skriejančios balandėlės iki beveik beviltiškai ir maldaujančiai meilės ieškančios moters, nuo ugningo bolero iki beatodairiškai savimi pasitikinčios, į nepermaldausiam likimą išdidžiai žengiančios Carmen, Judita Leitaity vaizdžiomis balsinėmis priemonėmis ir įtaigiu judesiu “išsakė” kiekvienos dainos turinį, gardžiuodamasi kiekvienu žodžiu, ypač “Carmen” ištraukose.

Lietuviškosios liaudies dainos *Kad aš našlaitėlė* harm. A. Kačanausko), *Motule mano* (harm. V. Paketuro), *Tu vyšnela* (harm. F.Bajoro) sugrąžino dainininkę į tikrąsias jos šaknis, į jos talento gimtinę. Nors jau labai daug kartų girdėta *Kad aš našlaitėlė* dar niekad taip gražiai neskambėjo. Nebuvo čia to perdėto saldumo – vien tik tyra, nemeluota, iš širdies plaukianti nelaimingos mergaitės aimana. Tai buvo pati lyriškiausia šio vakaro daina. Solistės balsas plaukė užburiančiai lygiai, lyg lakštingalos suokimas, tartis buvo puiki ir suprantama net ir tyliausiose vietose. Tai liudijo stiprią balso techniką, kurios dėka ši daina “atgimė”. Lietuvių kompozitorių dainose, *Susitikt tave norėčiau vėlei* (K. Kavecko), *Argi mes kalti* ir *Mums meilės reikia* (A. Raudonikio) ir turinys ir nuotaika visiškai pasikeitė. Jose buvo gausu romantiško, daugiau vakarietiško, bet savitą lietuvių kūrėjo vaizduotę persijoto polėkio. Teisingai šias dainas supratusi, dainininkė jas atliko lakiai, pakiliai, ir, kur reikėjo, ugningai.

Operetinę šio koncerto dalį atstovavo du kūriniai: *Hanos daina* (žinoma kaip “Vilja”, iš F. Lehar operetės “Linksmoji našlė” ir *Adamo daina* (iš C.Zeller op. “Paukščių parduėjas”). Įspūdingesnė buvo “Linksmoji našlė”. Joje greit išryškėjo nemaži dainininkės, kaip pasakotojos, sugebėjimai, kurie šioje dainoje yra ypač svarbūs. Buvo tikrai įdomu

sekti į vaiduokliškos mergaitės vilionių pinkles patekusio jauno, beviltiškai šmėklą įsimylėjusio medžiotojo betikslius klaidžiojimus klaikiamame miške. Puikų šios dainos lietuvišką vertimą Judita Leitaity klausytojams perdavė kaip dainuojanti aktorė, palaipsniui atskleisdama slėpiningą dainos turinį. Nors ji pasirinko žemesnę baigminę gaidą, puikaus bendro įspūdžio tas nei kiek nesumažino. Klausytojai už šią “pasaką” jai buvo labai dėkingi. Koncertui baigiantis, solistė ir jos duktė Paulina Daukšytė sudainavo G. Rossini “Dviejų kačių duetą” susidedantį tik iš vieno žodžio – “miau”. Šiame juokingame duete dvi katės (o gal dvi besivaržančios primadonos?) stengiasi įrodyti savo pranašumą miauksėdamos: viena grasi-nančiai ir įsakmiai, su koloratūriniais išibėgėjimais (Judita Leitaity), kita nedrąsiai, nuolankiai ir su baime (Paulina Daukšytė). Klausytojus šis šmaikštus “niekutis” privertė šypsotis. Koncertas baigtas gaivalingu J. Cechanovičiaus “Meilės valsu” (su smuiko palyda) į kurį solistė bandė įtraukti ir klausytojus, deja ne visai sėkmingai, nes valsas žodžiai ne visada buvo suprantami.

Maloniai klausytojus nustebinusi koncerto staigmena buvo dvylikametė smuikininkė Paulina Daukšytė. Tai bręstantis, daug žadantis, gerų mokytojų rankose tobulinamas muzikos talentas. Pirmu išėjimu, baltai, lyg gulbė, pasi-

Stasys Santvaras

VĖLINĖS

*Į pilką rūko jūrą saulė nusileido —
Užmigo rūpesčiu ir vargo pelkė...
Ėjau nežinoma ir svetima atkrante
Ir išgirdau galingą balsą: Kelkit! Kelkit!*

*Sustingo žingsniai.
Ir baimė šaltu šiurpuliu supurtė širdį.
Staiga, žaltvykšlių tūkstančiai pakirdę,
Tokia marga marga minia —
Pradėjo eiti pro mane...*

*Pirma žingsniavo generolai —
Rimti, lėti ir nusiminę —
Kaip didvyriai jie griovė artimo tėvynę —
Dabar tvirtovės griuvo ir kovų aistra atšalo!
Ak, visa, visa beprasmingai dingo —
Grabe pabaigs rūdyt lazda maršalo!...*

*Pulkai kareivių į palaimos kalną kopia —
Apraišiotom galvom, be rankų ir pašautom kojom
Prie jų kapų dar vakar mes raudojom
Ir nūn, ta liūdną naktį,
Girdėt žmonių, ir motinų, ir seserų verksmai:
Tu negrįžai! Tu negrįžai!*

*O, Dieve, kraujas ėmė stingti!
Girdžiu kirčius botagų, spardomų dejonę —
Regiu aš paskutinę žmogžudžių ir budelių kelionę —
Atkyla, juodvarnių kapojama, minia,
Ar ji tik nesutryps mane?...*

*Pranyko toluoj paniurę vyrai —
Arai ir liūtai kruvinų grumtynių,
Su riterių ženklais ant peršautų krūtinių...
Drebėjo miestai ir kaimai,
Kai žemę skeldino jų svaidomi žaibai!*

*Imu aprimti:
Gaivinanti giedra nusidriekė padange —
Tai našlės ir našlaičiai žengia...
Už neperregimų kalnų
Balti žydrių tolybių paukščiai
Daug kūdikėlių neša ant sparnų...*

*O ten jau lenda iš namų griuvėsių
Seneliai, moterys, vaikai...
Turiu į šaltą uolą atsišlieti —
Jų tarpe aš regiu ne vieną tremtinį tautietį.
Ir jie praeina jau pro čia —
Ir jų man matoma kančia!...*

*Širdis netvėrė ir pradėjau rėkti:
O Motin! Motin! Motinėle!
Visi ateina! Ak, visi jau atsikėlę!
Ir Tu — to karo parblokšta ir Tu,
Kodėl su kankinėm neateini kartu?...*

*Per pilką rūko jūrą saulė vėl atkilo,
Pradėjo busti rūpesčių ir vargo pelkė...
Einu nežinoma ir svetima atkrantė
Ir vis girdžiu tą rūstų balsą:
Kelkit! Kelkit!...*

rėdžiusi smuikininkė, švelniai sodraus tono instrumentu pagrąjo C. Saint-Saens *Gulbė* ir J. Massenet *Meditacija*. Šiuose nepertraukiamai plaukiančių melodijų kūriniuose buvo tuoj pat pastebėtas išskirtinis smuikininkės jautrumas atliekamam kūriniui, muzikalumas, bei darnus ir tikslus bendradarbiavimas su akompaniatorė. Vėliau, vietoj programoj įrašyto V. Monti *Čardašo*, ji pasirinko ispanų smuikininko Pablo de Sarasate kūrinių *Zigeunerweise*. Jei pirmieji kūri-

niai reikalavo nepaprasto ilgų frazių lygumo, tai Sarasate kompozicijai buvo būtinas virtuoziškumas. Pažymėtina, kad ir net šiame ankstyvame smuikininkės brendimo laikotarpyje, tokio, nors dar pilnai neįsisavinto, virtuoziškumo žymių buvo nemaža. Pasitaikė tik pora “nuslydimų” nuo tono pačiose aukščiausiose gaidose, stokojo ir čigonams būdingo aistringo polėkio, bet tai tik laiko klausimas, nes smuikininkė sugebėjimais yra dosniai

(Nukelta į 10 psl.)

“LIETUVIŲ TAUTOS – LIETUVIŲ
KALBOS LIKIMAS”

Dr. Algimantas Liekis

XII.

Tarp tokių buvo grafas Tiškevičius, kuris, pavyzdžiui, 1856 m. buvo uždraudęs Darbėnų parapijos valstiečiams leisti vaikus į parapijinę mokyklą, o tik į jo įsteigtą švietimo žinybai pavaldžią lenkiškąją mokyklą. Žinoma, būta ir gerų pavyzdžių. 1859 m. kunigaikštis Oginskis Rietave įsteigė agronomijos mokyklą, kurioje visi dalykai dėstyti lietuviškai.

Bet apskritai parapijinės mokyklos, pirmiausia Žemaičių vyskupijoje, daugiausia vyskupo M. Valančiaus pastangomis, buvo rimta kliūtimi polonizuotojams ir rusinotojams. Tai, pavyzdžiui, atspindi 1855 m. Kauno guber-

nijos mokyklų direktoriaus S. Vasiljevo raštas Vilniaus generalgubernatoriui: "Žemaičių kalbą namie vartoja visi Kauno gubernijos ir gretimų vietovių gyventojai. Apskirtyse, kurios sudaro tikrąją Žemaitiją, dvarininkai ir dvasininkai su valstiečiais bendrauja vien žemaitiškai, ūkiniams nurodymams per pamokslus bažnyčiose ir išpažinčiai vartojama tik žemaičių kalba. Mokyti rašto ir tikybos pagrindų yra įpareigoti parapijų kunigai, kurie vaikų pasiruošimą namuose tikrina per parapijiečių lankymą, vadinamą kalėdojimą, arba sukviečia vaikus mokyti mokyklose, kurios veikia prie bažnyčių per

gavėnią..."

1862 m. caro Aleksandro įsakymu visoje Rusijos imperijoje (tarp jų ir Šiaurės Vakarų krašte) turėjo būti tik rusiškos mokyklos, o parapijinės uždarytos: steigti jas buvo galima tik prie rusų cerkvių. Bet iki 1863 m. sukilimo šio įsakymo vykdymas beveik nekontroliuotas. Tik po sukilimo nuslopinimo, Vilniaus generalgubernatorius Muravjovas visu griežtumu ėmė jį vykdyti, uždraudė ir parapijines mokyklas ne tik tam, kad suintensyvintų rusifikaciją, bet ir anot jo "apsaugotų" jaunimą nuo "lotyniškųjų dvasininkų" įtakos. Tuo pačiu uždraudė ir spaudą lotyniškais rašmenimis, ėmė kolonizuoti kraštą rusais.

Visur mokoma turėjo būti tik rusiškai. Moksleiviai privalomas cerkvių lankymas ir kt. Pavyzdžiui, jeigu 1896 m. visoje Rusijoje valdiškose mokyklose mokėsi apie 33% visų

timo ministerijos leidimą. Mokytojais į tas mokyklas rusų valdžia dažniausiai skirdavo iš Rusijos atsplovusius raštininkus, buvusius puskarininkius, kitus įvairiausio plauko rusų šovinistus.

Sužinoję, kad mokyklose bus mokoma tik rusiškai, pamąčius, kokie tamsūs atsiunčiami mokytojais, ir, kad mokyklose nebus leidžiama kunigams net tikybos mokyti, daugelis lietuvių valstiečių pradėjo atsisakyti leisti savo vaikus į tas rusų steigiamas mokyklas, o tie, kurie ir sutikdavo, tai dažniausiai tik po to, kai vaikai išmoks skaityti lietuviškai. Priešiškumas rusiškoms mokykloms tarp lietuvių išliko visą laiką. Ir po to, kai 1905m. vėl leista lietuviškai mokyti tikybą, panaikintas privalomas cerkvių lankymas ir kt. Pavyzdžiui, jeigu 1896 m. visoje Rusijoje valdiškose mokyklose mokėsi apie 33% visų

mokyklinio amžiaus vaikų, tai lietuviškose gubernijose – tik apie 12,4%. Bet pagal bendrąjį gyventojų raštingumo lygį tuo metu apie 52,1% lietuvių mokėjo skaityti ir rašyti, tuo tarpu rusų – tik apie 29%, o lenkų – apie 34%. Tai rodo, kad daugelis lietuvių raštingumą įgydavo nevaldiškose mokyklose.

1906 m. rugpjūčio 24 d. Rusijos dūmai panaikinus nuostatus dėl bausmių už slaptą mokymą Šiaurės vakarų krašte, daugiau kaip dvigubai padaugėjo valdiškų pradžios mokyklų (1905 m. jų buvo 605, 1918 m. – 1097) ir besimokančių jose skaičius. Taigi tik rusiškųjų mokyklų gyvavimo metais, daugelis lietuvių rašto mokėsi slaptose mokyklose, įsikūrusiose ūkininkų namuose, o kai kur ir klebonijose. Niekas tokių mokyklų statistikos nedarė. Apie jų gausą galima spręsti tik pagal žandarų susektąsias. (B.d.)

ŠIAULIUOSE MAŽĖJA MOKINIŲ

Šiais mokslo metais Šiaulių bendrojo lavinimo mokyklose mokosi 20,507 moksleiviai – 1,100 mokinių mažiau nei pernai. Miesto mokyklose – 37 klasėmis mažiau.

Pernai mieste mokinių sumažėjo beveik tūkstančiu. Demografija ir emigracija padėtį komplikuos ir ateityje. O kai kurios mokyklos sparčiai mažėja dėl tinklo pertvarkos.

Seniai praėjo tie laikai, kai daugelyje mokyklų vaikai mokėsi dviem pamainomis, o pačiose mokyklose būdavo po pusantro ar net du tūkstančius mokinių. Šiomet Šiauliuose yra tik trys mokyklos, kuriose mokosi per tūkstantį mokinių: "Didždvario" gimnazijoje (1,035 mokiniai) "Juventos" (1,017) ir "Romuvos" (1,105)

pagrindinėse mokyklose. Dar keturiose mokyklose mokosi per 800 mokinių, o kitose mažiau.

Didžiausių nuostolių patyrė trys vidurinės mokyklos – Gyтариų, S. Daukanto ir Lieporių, kuriose šiemet mokosi nuo 103 iki 125 mokinių mažiau.

Mokyklų vadovų teigimu, pagrindinė priežastis – demografinė padėtis, tačiau įtakos turi ir mokyklų tinklo pertvarka, kada kai kurios mokyklos turi išsigryninti ir nebepriimti pirmokų.

Savivaldybės Švietimo skyriaus vedėjo pavaduotojas Rimas Marcinkus *Šiaulių kraštui* sakė, kad jį liūdina mokinių skaičiaus mažėjimas, tačiau džiugina tai, jog pasisekė išsaugoti visas mokyklas. *ELTA*

(Atkelta iš 9 psl.)

LAKŠTINGALA IR...

apdovanota. Norėtusi šią kuklią jauną menininkę išgirsti ateityje ir vėl pasigėrėti jos daroma pažanga.

Antrą kartą Clevelande girdima Judita Leitaite sutvirtino pirminį rimtos menininkės išpuolį. Kaip aukščiau minėta, solistė yra dainininkė – pasakotoja, kuri dainuojamam žodžiui skiria daug dėmesio. Nežiūrint ar ji dainuotų norvegų, prancūzų, ispanų, italų, lietuvių, ar kuria kita kalba, ji įsigilina į žodžio prasmę ir stengiasi ją įtikinti klausytojus tai prasmei būdinga intonacija, veido išraiška ir sceniniu judesiu, kurio ji nešykšti ir nevengia. Ji kartu ir dainininkė ir aktorė, kuri nuolat, užsispyrusiai ir vykusiai, siekia glaudaus dvasinio ir garsinio bendravimo su klausytojais.

Kai toks siekis išsipildo, pranyksta visos kliūtytys skiriančios menininkę ir klausytojus. Tai visų scenos menininkų svajonė, retai įteigvėdinama, bet Leitaite atveju dažna. Panašus ryšys ją siejo šiame koncerte ir su akompaniatorė (labai judria pianiste Marge Adler, buvusia muziko Andriaus Kuprevičiaus mokine). Nežinia kiek jos kartu repetavo, bet pasidžiaugti tikrai buvo kuo. Jei Judita Leitaite atskleidė dainuojamų žodžių muzikinę prasmę, tai pianistė Marge Adler tiems patiems žodžiams suteikė sparnus nuskradinusius juos į išalkusias klausytojų ausis. Apgailėstautina, kad solistės nuoširdūs ir įdomūs paaiškinimai neturėjo panašių sparnų ir buvo girdimi tik porai pirmų eilių. Nežiūrint to, šis koncertas buvo lyg šilto vasaros vėjo dvelksmas pažvarbusioj rudeniškoj dienoj.

Vote FOR Issue 18

Protect Our Arts & Culture

ISSUE 18 will protect our Arts & Culture assets, make our economy strong and help improve student performance.

ISSUE 18 will protect thousands of family-supporting jobs in the Arts & Culture industry.

ISSUE 18 will help us keep the Arts & Culture that brings us world-wide recognition.

protect our
ARTS & CULTURE
www.Issue18.org

VOTE FOR
18

Paid for by Arts and Culture Action Committee, Mary Grace McGulrk, Treasurer, 812 Huron Road #713, Cleveland, OH 44115

RENGINIŲ KALENDORIUS

SPALIO 28-29 dienomis rengiama dailininkės Nijolės Palubinskienės paroda ir Aldonos Stempužienės CD “Pasakų sakalas” pristatymas Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos auditorijoje.

LAPKRIČIO 9 d. nuo 6:00 v.v. iki 9:00 v.v. “Wing Night” – Clevelando “Taupos” kooperatyvo naujų narių vėjus, vyks Amerikos lietuvių piliečių klubo bei “Gintaro” patalpose. Kviečia visus atvykti į 7-ąją metinę vyščiuko vakaronę.

LAPKRIČIO 12 d. nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. – Šv. Jurgio parapijos rudens šventė.

Labai laukiam

NAUJŲ *DIRVOS* SKAITYTOJŲ

Visi išeivijos lietuviškieji laikraščiai susirūpinę, kad metai iš metų prenumeratorių skaičius mažėja. Vyresnieji pamažu išmiršta, akių ir kitų sunkių ligų kankinami nebegali skaityti, o jaunieji, kad ir labai raginami, nuo lietuviško laikraščio tolsta.

Sunkiau ir sunkiau su naujų, pajėgių bendradarbių telkimu. Sunkiau ir su redaktorinio darbo mokančių suradimu.

Lietuviškieji laikraščiai vien iš prenumeratos mokesčių išsiversti negali. Skelbimų, kurie išlaiko šio krašto angliškuosius laikraščius, tautybių leidiniai mažiau begauna. *Dirvai* tik nuolatinių skaitytojų siunčiamos aukos padeda galą su galu sudurti ir laukti kas bus kitais metais.

Vilties Draugijos valdyba – *Dirvos* leidėjai visas tas bėdas apsvarsčiusi nutarė, nuo dabar iki 2006 m. gruodžio 26 d. praveisti naujų skaitytojų telkimo vaju.

Nauji skaitytojai, kurie patys užsisakys ar artimieji jiems užsakys, už *Dirvą* metams (JAV ir Kanadoj) moka tik 40.00 dol.

Mieli, ilgamečiai *Dirvos* skaitytojai, rėmėjai ir lietuviškos spaudos mylėtojai, talkinkite mums. Užprenumeruokite *Dirvą* savo artimiesiems ne tik čia, Amerikoje, bet ir Lietuvoje ar kur kitur gyvenantiems oro paštu 115.00 dol.

Jei žinote asmenų, Jūsų kaimynystėje ar ir toliau gyvenančių (JAV ar Kanadoje), kurie *Dirvos* neskaito, atsiųskite jų adresus. Mes jiems pabandysime *Dirvą* kurį laiką siųsti nemokamai, kad jie pilnai su laikraščiu susipažintų ir jį pamėgtų.

Taip, bendromis jėgomis, per ilgesnį laiką, gal sutelksime kelis šimtus naujų *Dirvos* skaitytojų ir tuo žymiai palengvinsime *Dirvos* tolimesnį leidimą. Padėkite mums tą *Dirvos* stiprinimą atlikti be dejavimų ir verkimo, o su geros pagalbos draugiška talka.

Čia, šio pranešimo pabaigoje, spausdiname atkarpą, kurią lengva iškirpti, užpildyti ir mums atsiųsti.

Dirvos leidėjai

Pavardė ir vardas

Nr. ir gatvė

Miestas Valstybė Zip

Tel. numeris

Jei siūlote Dirvą siųsti susipažinimui, įrašykite siūlomojo adresą:

Pavardė ir vardas

Nr. ir gatvė

Miestas Valstybė Zip

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima pirmadieniais 9:00-9:30 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

TREČIOSIOS KAUNO FOTOGRAFIJOS DIENOS

Rugsėjo 7 d. buvo atidarytos jau trečiosios Kauno fotografijos dienos – vienintelis toks plataus masto foto renginys Baltijos valstybėse. Jis tęsis iki spalio 12-sios.

Kaip mums papasakojo šio didžiulio foto festivalio meninės dalies kuratorius, o taip pat ir jo organizacinį bei vadybinį darbą atliekantis jaunas (gim. 1974 m. Kaune) vyras Mindaugas Kavaliauskas, Kauno fotografijos dienų programoje dalyvaus daugiau negu šimtinė fotomenininkų iš įvairių pasaulio kontinentų, net ir iš Naujosios Islandijos. Jis laikosi jau pirmojo festivalio metu duoto pasižadėjimo-renginį labiau skirti ne fotografijos meno kūrėjams ir žinovams, bet plačiai visuomenei.

Todėl žmones fotografijos parodos “pagaus” pačiose netikčiausiose vietose: Medicinos ir Farmacijos, Ryšių, Sporto, M. Stulgos muzikos instrumentų muziejuose, o taip pat ir Aleksota funikulieriuje, miesto troleibusuose, Laisvės alėjoje, prekybininkų centre, naujai pastatytuose Vyt. Didžiojo unto Politikos mokslų ir diplomatijos instituto rūmuose.

“Kviečiu visus aktyviai dalyvauti parodose, jas aptarinėti ir vertinti. Du laimingieji žiūrovai gaus ypatingus prizus. Vienam loterijos būdu išrinktam bus įteiktas fotoaparato prototipas – šiuolaikinio meno kūrinys – “Kamera obscura”. Parodas SMS žinutėmis vertinantys žiūrovai turės galimybę laimėti stilingą ir prabangų skaitmeninį fotoaparata “Sony”, - sakė M. Kavaliauskas.

Paroda iš “Apnuogintos Kinijos” ciklo

Š.m. festivalis buvo pradėtas “Taikiosios Neries” viešbutyje įsikūrusiose “Olympic Casino” patalpose. Čia buvo eksponuotas vokiečių fotografo Frank Rothe, kuris yra kylanti Vokietijos fotografijos žvaigždė, nuotraukos iš ciklo “China Naked” (“Apnuoginta Kinija”). M. Kavaliausko teigimu F. Rothe fotografijos yra sparčiai perkamos JAV kolekcininkų, nors parodose jos dar nebuvo išstatytos. Taigi Kaune įvyko pasaulinė šio ciklo premjera.

Rugsėjo 15 d. buvo atidaryta trijų autorių M. Kavaliausko, Aurelijaus Madzeļausko ir Jono Polio paroda “Funikuli-Funikulia” paroda skirta Kauno Žaliakalnio funikulieriaus 75 metų sukakčiai paminėti. Ji buvo išstatyta vaگونėliuose. Kauno fotografijos dienų kulminacinis renginys, kuris vadinsis “Fotografijos naktis”, buvo suruoštas klube “Los Patrankos”. Didžiuliame

ekrane buvo rodoma muzikos garsais praturtinti fotografijos kūriniai: festivalio konkurso dalyvių kolekcijos tema “Lai-kas”, projektai “Euro-Azija”, moterų fotografija. Taip pat bus ir festivalio prizų įteikimai bei šokiai iki paryčių.

Kalbant apie šių Kauno fotografijos dienų pagrindinį asmenį – M. Kavaliauską, reikia pažymėti, kad jis fotografiją yra studijavęs Lietuvoje, Prancūzijoje, Šveicarijoje, JAV. Šiose valstybėse yra surengęs ir foto parodų, jo darbų yra šių kraštų muziejuose. Beje, jis yra “F. Galerijos” Kaune įkūrėjas, o be to, ir oficialus Kauno “Žalgirio” krepšinio klubo fotografas.

Šio tūkstantmečio pradžioje M. Kavaliauskas apie metus laiko praleido Čikagos apylinkėse (buvo apsistojęs Ciceroje) ir iš čia važinėjo su parodomis į kitus miestus. Jis tada lankėsi kartu su žmona Kristina, kuri Northwestern un-te ruošėsi doktoratui. Grįžus atgal į Kauną jiedu jau spėjo susilaukti šeimos prieauglio (dviejų berniukų), o taip pat pakilti aukštytyn mokslo laiptais.

Edvardas Šulaitis

DIRVAI AUKOJO

Amerikos Liet. Taut. Sąjungos Centro Valdyba	500
R.Bitėnas, Bronxville, NY	45
K.Phillips, Strongsville, OH	45
A.Liutkus, Euclid, OH	30
J.Variakojis, Chicago, IL	30
Z.Obelenis, Russell, OH	25
G.Plukas, Santa Monica, CA	22
J.Liauba, Cincinnati, OH	20
A.Stempužis, Wickliffe, OH	20
M.Vidūnas, Hamden, CT	20
G.Leonas, Bradford, NH	16
S.Delvigs, Fairview Pk., OH	15
K.Brūožis, Cleveland, OH	10
A.Petrauskis, Cleveland, OH	10
O.Šilėnas, Euclid, OH	10
A.Kazakaitis, S.Boston, MA	6
M.Abarius, Livonia, MI	5
R.Juška-Svoba, Madison Hts., MI ..	5
R.Zavodny, Maple Hts., OH	5

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

United States Postal Service			
Statement of Ownership, Management, and Circulation			
1. Publication Title DIRVA-The Lithuanian National		2. Publication Number 1 5 7 - 5 8 0	3. Filing Date September 29, 2006
4. Issue Frequency weekly		5. Number of Issues Published Annually 48	6. Annual Subscription Price \$5.00
7. Complete Mailing Address of Known Office of Publication (Not printer) (Street, city, county, state, and ZIP+4) 19807 Cherokee Ave., Cleveland, OH 44119-0010			8. Complete Mailing Address of Headquarters or General Business Office of Publisher (Not printer) 19807 Cherokee Ave., Cleveland, OH 44119-0010
9. Full names and complete mailing addresses of Publisher, Editor, and Managing Editor (Do not leave blank)			
Publisher (Name and complete mailing address) American-Lithuanian Press and Radio Association "Viltis" 19807 Cherokee Ave., Cleveland, OH 44119-0010			
Editor (Name and complete mailing address) Vytautas Radzius 19807 Cherokee Ave., Cleveland, OH 44119-0010			
Managing Editor (Name and complete mailing address) none			
10. Owner (Do not leave blank. If the publication is owned by a corporation, give the name and address of the corporation immediately followed by the names and addresses of all stockholders owning or holding 1 percent or more of the total amount of stock. If not owned by a corporation, give the names and addresses of the individual owners. If owned by a partnership or other unincorporated firm, give its name and address as well as those of each individual owner. If the publication is published by a nonprofit organization, give its name and address.)			
Full Name American-Lithuanian Press and Radio Association "Viltis"		Complete Mailing Address 19807 Cherokee Ave., Cleveland, OH 44119	
Full Name A.V.Matulionis, President		Complete Mailing Address 19807 Cherokee Ave., Cleveland, OH 44119	
11. Known Bondholders, Mortgagees, and Other Security Holders Owring or Holding 1 Percent or More of Total Amount of Bonds, Mortgages, or Other Securities. If none, check box ☒ None			
Full Name none		Complete Mailing Address none	
12. Tax Status (For completion by nonprofit organizations authorized to mail at nonprofit rates.) (Check one) ☒ The publication is published by a nonprofit organization and the mailing status for federal income tax purposes is: ☒ Has Not Changed During Preceding 12 Months ☐ Has Changed During Preceding 12 Months (Publisher must submit explanation of change with this statement)			
PS Form 3526, October 1999 (See Instructions on Reverse)			
13. Publication Title DIRVA		14. Issue Date for Circulation Data Below August 29, 2006	
15. Extent and Nature of Circulation		Average No. Copies Each Issue During Preceding 12 Months	
a. Total Number of Copies (Net press run)		1300	
b. Paid and/or Requested Circulation		4 NONE	
c. Free Distribution by Mail (Outside-County as Stated on Form 3541)		58	
d. Total Paid and/or Requested Circulation (Sum of 15b, 15c, 15d, and 15e)		110	
e. Total Free Distribution (Sum of 15f and 15g)		1190	
f. Total Distribution (Sum of 15d and 15h)		1300	
g. Copies not Distributed		100	
h. Total (Sum of 15f and 15g)		1300	
i. Percent Paid and/or Requested Circulation (15d divided by 15h, times 100)		85.04	
j. Publication of Statement of Ownership (Required for all publications except those published by nonprofit organizations. Will be printed in the October 24, 2006 issue of this publication.)		☐ Publication not required	
k. Signature and Title of Editor, Publisher, Business Manager, or Owner		Date September 29, 2006	
I certify that all information furnished on this form is true and complete. I understand that anyone who furnishes false or misleading information on this form or who omits material or information requested on the form may be subject to criminal sanctions (including fines and imprisonment) and/or civil sanctions (including penalties).			

Rugpjūčio 26 d. “Lietuvių Centro” patalpose (Buenos Aires mieste) įvyko 2006 metų ALJS Sporto žaidynės. Dalyvauti užsiregistravo daugiau negu 50 dalyvių, žaidynėse vyko futbolo, krepšinio, tinklinio bei kortų varžybos. Labai smagu buvo, kad dalyvavo nemažai mergaičių iš Buenos Aires, Berisso ir Rosario. Visi užėmusieji pirmas vietas buvo apdovanoti nugalėtojų taurėmis. Vakare žaidėme žaidimus, kuriuos mūsų ALJS atstovai išmoko Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese Kanadoje.
Juan Ignacio Fourment Kalvelio, ALJS Krašto valdybos pirmininko, PLJS valdybos Pietų Amerikos atstovo inf.

LIETUVOS METŲ SPORTININKUI – "ŠAULIO" SKULPTŪRA BEI PRIZAS

Lietuvos tautinio olimpinio komiteto (LTOK) vykdomojo komiteto posėdyje LTOK generalinis sekretorius Vytautas Zubernis informavo, kad geriausias 2006 metų Lietuvos sportininkas bus apdovanotas tradicine "Šaulio" skulptūra ir LTOK bei rėmėjų - dienraščio *Lietuvos ryto* ir loterijų bendrovės "Olifėja" - prizu.

Vykdomojo komiteto posėdyje 2008 metų Pekino (Kinija) vasaros olimpiinių žaidynių kandidatų pasirodymus ir šiemet pasiektus rezultatus įvertino Lietuvos olimpinio sporto centro direktorius Linas Tubelis bei LTOK olimpiinių programų direktorius Kazys Stepona-

vičius.

Atkreiptas dėmesys į tai, kad šiemet Lietuvos sportininkai neiškovojo nė vieno medaliao pasaulio čempionatuose, o Europos pirmenybėse pelnė penkis apdovanojimus.

"Iš 29 pirmosios grupės sportininkų planuotus rezultatus pasiekė dešimt atletų, tiek pat ir neįvykdė plano. Net septyni sportininkai turėjo traumas. Dar du - penkiakovininkai - dalyvaus pasaulio čempionate. Iš antrosios grupės (21 sportininkas) planus įvykdė 8, neįvykdė - 6, traumas patyrė 4, o vienas baigė karjerą",- sakė L. Tubelis. Jo nuomone, 2007 metais olimpinius A normatyvus

turėtų įvykdyti 34 individualių sporto šakų atstovai, o 2008-aisiais - dar 14.

K. Steponavičius pasidžiaugė, kad šiemet olimpiečių reikmėms buvo gauta daugiau lėšų nei pernai. Be to, daugiau sportininkų gauna stipendijas.

LTOK prezidentas Artūras Poviliūnas pastebėjo, kad lyginant su latvių ir estų pasiekimais šiemet "atrodomė ne-kaip".

Jubiliejaus proga LTOK Olimpini žvaigžde buvo apdovanota LTOK generalinio direktoriaus pavaduotoja Stefanija Briedienė.

LGITIC

Vokietijos sostinėje Berlyne vykusiame tarptautiniame bokso turnyre kartu su kitai Lietuvos atstovais dalyvavo ir Klaipėdos boksininkai. Uostamiesčio sportininkai šio turnyro kovose iškovojo du bronzos medalius. Lietuviai turnyre užėmė dar tris prizines vietas - kaunietis Deividas Kliučikas iškovojo sidabro, o kėdainietis Mindaugas Mileris bei vilnietis Darius Ščesnovičius - bronzos medalius.

Ginčą tarp Lietuvos krepšinio lygos čempiono Vilniaus *Lietuvos ryto* ir buvusio komandos trenerio kroato Neveno Spahijos bei dabartinio jo klubo Tel Avivo "Maccabi" spręs teismas. "N. Spahija pažeidė kontrakto sąlygas. Mes reikalaujame, kad jis mums įvykdytų savo įsipareigojimus arba atlygintų patirtą žalą. Stengėmės ši

reikalą išspręsti be teisinio įsikišimo, bet panašu, kad tai vienintelis būdas atkreipti N. Spahijos ir "Maccabi" dėmesį", - teigė generalinis klubo vadybininkas Jonas Vainauskas.

Po Lietuvos Vyriausybės sprendimo Nemuno saloje planuojamiems statyti sporto rūmams žadamas papildomas finansavimas. Manoma, kad vasltybinės svarbos statusas jau daug metų Kaune planuojamiems sporto rūmams atvers galimybes pasinaudoti ES fondų lėšomis. Kaune sporto rūmus būtina pastatyti, kad 2011 metais Lietuvoje vyks XXXVII Europos vyrų krepšinio čempionatas.

LGITIC

**CNC MACHINISTS
A LAKE COUNTY COMPANY
IN NEED OF EXPERIENCED
CNC MILLING SET-UP &
OPERATORS. CALL TOM
AT 440-951-9972**

P.S. TIRE Inc.
 Complete Front End Service
481-5397
 New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter
 • Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire Hall

OPEN
 Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
 Sat.: 8 am to 4 pm
 866 E. 260 th St.
 Cleveland, Oh. 44118
Paul Stefanac

Jeigu planuojate pirkti arba parduoti namą, prieš priimdami galutinį sprendimą apsilankykite šiose interneto svetainėse, arba paskambinkit

LINUI MULIOLIUI - 216-387-3204
linas@fixlerrealty.com
www.ClevelandHousingMarket.com
www.LyndhurstOhioHomes.com
www.Euclid-Homes.com
www.Richmond-Heights-Homes.com
www.MayfieldHomes.net
www.Pepper-Pike-Homes.com
www.SouthEuclidHomes.com
www.Beachwood-Ohio-Homes.com
www.FixlerRealty.com

Fixler Realty Group, Inc.
Linas Muliolis - Mob. Tel. - 216-387-3204

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

**William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt**

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai
 936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
 36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
 Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, teikianti jaukią atmosferą rūdėsio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA
 LITHUANIAN CREDIT UNION

**SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ**

**Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119**

DARBO VALANDOS :
 Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.
 Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
 Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
 Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)